

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI

FILOZOFICKÁ FAKULTA

ANALÝZA CESTOVNÉHO RUCHU V TRENČIANSKYCH TEPLICIACH A BLÍZKOM OKOLÍ

Bakalárska práca

Autor: Sabina Pavlíková

Vedúci práce: Ing. et Ing. Lucie Sára Závodná, Ph.D.

Olomouc 2017

Podklad pro zadání BAKALÁŘSKÉ práce studenta

PŘEDKLÁDÁ:	ADRESA	OSOBNÍ ČÍSLO
PAVLÍKOVÁ Sabina	Rudnianska 894, Košeca	F13753

TÉMA ČESKY:

Analýza cestovného ruchu v Trenčianskych Tepliciach a blízkom okolí

NÁZEV ANGLICKY:

The analysis of tourism in Trenčianske Teplice and its surroundings

VEDOUcí PRÁCE:

Ing. Lucie Sára Závodná, Ph.D. - KAE

ZÁSADY PRO VYPRACOVÁNÍ:

1. Vypracujte literárnu rešerš dostupnej literatúry cestovného ruchu.
2. Analyzujte Trenčianske Teplice - charakteristika mesta, pamiatky, prírodné zaujímavosti, atraktivity, ciele v okolí.
3. Popíšte súčasný stav cestovného ruchu, možnosti ubytovania, stravovania a ďalšie doplňujúce služby.
4. Navrhните opatrenia na zlepšenie cestovného ruchu v destinácii.

SEZNAM DOPORUČENÉ LITERATURY:

GOELDNER, Ch. R., RICHIE, J. R. B. Cestovní ruch: Principy, příklady, trendy. 1. vyd. Brno: BizBooks, 2014. 545 s. ISBN 978-80-251-2595-3.

HALAŠA, Ján, ŽALČÍK, Ján. Trenčianske Teplice. 2. novelizované vyd. Bratislava: Šport, 1981. 112 s. ISBN 77-026-81.

RYGLOVÁ, Kateřina, BURIAN, Michal a VAJČNEROVÁ, Ida. Cestovní ruch - podnikatelské principy a příležitosti v praxi. 1. vyd. Praha: Grada, 2011. 213 s. ISBN 978-80-247-4039-3.

ŠÍPOŠ, Ján, ONDREJKOVIČ Ivan. Trenčianske Teplice. 1. vyd. Bratislava: Vydavateľ'stvo Obzor, 1989. 96 s. ISBN 80-215-0025-5.

ZELENKA, Josef a PÁSKOVÁ, Martina. Výkladový slovník cestovního ruchu. Kompletne preprac. a dopl. 2. vyd. Praha: Linde Praha, 2012. 768 s. ISBN 978-80-7201-880-2.

Podpis studenta: Pavlíková

Datum: 7.4.2015

Podpis vedoucího práce: Závodná

Datum: 20.4.2015

Prehlásenie

Miestoprísazne prehlasujem, že som bakalársku prácu na tému: „Analýza cestovného ruchu v Trenčianskych Tepliciach a blízkom okolí“ vypracovala samostatne pod odborným dohľadom vedúceho diplomovej práce a uviedla som všetky použité podklady a literatúru.

V Olomouci dňa:.....

Podpis:.....

PodĎakovanie

Dovoľujem si vysloviť poďakovanie vedúcej mojej bakalárskej práce Ing. et Ing. Lucii Säre Závodnej, Ph.D. za rady, ústretový prístup a odborné vedenie, ktoré mi poskytla pri písaní mojej práce.

Obsah

ÚVOD.....	7
1. TEORETICKÁ ČASŤ	9
2. Cestovný ruch.....	9
2.1. Vymedzenie pojmu	9
2.2. Účastníci cestovného ruchu	10
3. Druhy a formy cestovného ruchu	11
3.1. Kultúrno poznávací cestovný ruch	12
3.2. Športovo turistický cestovný ruch.....	12
3.3. Kúpeľný cestovný ruch	12
3.4. Wellness cestovný ruch.....	15
3.5. Kongresový cestovný ruch	15
3.6. Incentívny cestovný ruch	19
4. Materiálno-technická základňa cestovného ruchu	20
4.1. Ubytovanie	20
4.2. Stravovanie.....	21
4.3. Doprava	22
4.4. Športové rekreačné zariadenia a služby.....	23
4.5. Kultúrno-spoločenské zariadenia s služby	23
5. PRAKTICKÁ ČASŤ	24
6. Trenčianske Teplice.....	24
6.1. Charakteristika mesta	24
6.2. Charakteristika kúpeľov	24
6.3. História	25
6.4. Pamiatky.....	28
6.5. Prírodné zaujímavosti	34
6.6. Ostatné atraktivity	35
6.7. Zaujímavosti v blízkom okolí	37
7. Analýza aktuálneho stavu cestovného ruchu	39
7.1. Analýza dopravnej dostupnosti.....	39
7.2. Analýza historických pamiatok.....	40
7.3. Prehľad a analýza možností ubytovania, wellness služieb a organizovania akcií kongresového cestovného ruchu	41
7.4. Analýza možností stravovania.....	46
7.5. Analýza športových možností	47

7.6.	Analýza kultúrnych a spoločenských možností.....	47
7.7.	Analýza ostatných služieb pre návštevníkov.....	48
7.8.	Analýza blízkeho okolia z hľadiska možností pre návštevníkov.....	49
8.	SWOT analýza cestovného ruchu v Trenčianskych Tepliciach.....	51
9.	Návrhy na zlepšenie.....	54
	ZÁVER.....	56
	SUMMARY.....	58
	ZOZNAM PRAMEŇOV A LITERATÚRY.....	59
	ZOZNAM OBRÁZKOV.....	65

ÚVOD

Cestovný ruch má v súčasnosti veľký význam. Predovšetkým ide o perspektívne odvetvie z ekonomického hľadiska. Zvyšuje zamestnanosť, pomáha obnovovať kultúrno-historické pamiatky a oživovať prírodné zaujímavosti, napomáha regionálnemu rozvoju.¹ Preto si zaslúži pozornosť.

Táto práca sa zameriava na analýzu cestovného ruchu, konkrétne v meste Trenčianske Teplice a jeho blízkom okolí. Jej cieľom je zhrnutie faktov z odvetvia cestovného ruchu, ktoré sú potrebné na spracovanie analýzy, vytvorenie samotnej analýzy aktuálneho stavu, v ktorom sa cestovný ruch nachádza a ponúknuť niekoľkých návrhov na zlepšenie tohto stavu. Práca sa zameriava podrobnejšie na Trenčianske Teplice a potenciál, ktorý ponúkajú. Pozornosť je venovaná aj blízkeho okoliu, ktoré je v tejto práci definované ako okolie do vzdialenosti 15 kilometrov. Toto okolie dotvára zaujímavú ponuku rôznorodých aktivít pre návštevníkov samotných Trenčianskych Teplíc.

Práca je rozdelená na teoretickú a praktickú časť. V teoretickej časti sa zameriava na vymedzenie základnej terminológie, ktorá je používaná v práci, teda na definíciu cestovného ruchu, účastníkov cestovného ruchu a základnú typológiu cestovného ruchu, pričom viac popísané sú najmä formy cestovného ruchu, ktorým sa možno venovať priamo v Trenčianskych Tepliciach a ich blízkom okolí. Ide o kultúrno-poznávacie a športovo-turistický cestovný ruch, väčšia pozornosť je venovaná kúpeľnému cestovnému ruchu, ktorý je pre mesto veľmi dôležitý, a taktiež aktuálnym trendom v oblasti cestovného ruchu, ktoré majú veľký potenciál, a to kongresovému, incentívnu a wellness cestovnému ruchu. Ďalšia kapitola je venovaná charakteristike materiálo-technickej základne, ktorej najdôležitejšie zložky sú analyzované v praktickej časti.

V praktickej časti je jedna kapitola venovaná mestu Trenčianske Teplice. Kapitola oboznamuje so stručnou charakteristikou mesta a kúpeľov, ďalej s históriou, pamiatkami, prírodnými zaujímavosťami, ostatnými atraktivitami a samozrejme so

¹ RYGLOVÁ, Kateřina, BURIAN, Michal, VAJČNEROVÁ, Ida. *Cestovní ruch – podnikatelské principy a příležitosti v praxi*. 1. vydání. Praha: Grada Publishing, a.s., 2011. s. 15. ISBN 978-80-247-4039-3.

zaujímavosťami v blízkom okolí. Potom nasleduje kapitola s analýzou aktuálneho stavu cestovného ruchu, a teda analýza dopravnej dostupnosti a stavu pamiatok, prehľad a analýza ubytovacích možností, možností na organizáciu podujatí kongresového cestovného ruchu a ponuky wellness služieb. Ďalej pokračuje analýza možností stravovania, príležitostí na športovo-rekreačné a kultúrno-spoločenské aktivity, ostatných služieb pre návštevníkov a analýza blízkeho okolia z hľadiska možností pre návštevníkov. Nasledujúca kapitola obsahuje SWOT analýzu cestovného ruchu v Trenčianskych Tepliciach a posledná kapitola sa venuje návrhom na zlepšenie stavu cestovného ruchu.

1. TEORETICKÁ ČASŤ

2. Cestovný ruch

2.1. Vymedzenie pojmu

Jednoznačná definícia pojmu cestovný ruch nie je určená. Väčšina autorov vlastnou definíciou vyjadruje svoje porozumenie teoretickej podstaty cestovného ruchu.² Výkladový slovník cestovného ruchu definuje tento pojem ako ucelený spoločenský jav. Patria k nemu činnosti ľudí, ktorí cestujú mimo svojho bydliska alebo sa tam zdržiavajú dlhšie, nie však viac ako jeden rok. Účel cestovania sa líši a u každej osoby môže byť iný. Väčšina ľudí však cestuje s cieľom zábavy, rekreácie, práce, vzdelávania.³

Ako uvádzajú Goeldner a Brent Ritchie, pre lepšie pochopenie pojmu cestovný ruch je dobré spomenúť osoby, ktoré sa na cestovnom ruchu podieľajú alebo sú ním ovplyvnené. Z hľadiska prístupu týchto osôb, existujú štyri rôzne nazerania na cestovný ruch. Prvou skupinou je turista, u ktorého je dôležitá najmä jeho povaha. Podľa nej si bude vyberať destináciu a tiež aktivity, ktorým sa bude venovať. Druhou skupinou sú firmy, ktoré turistom ponúkajú tovar a služby. Firmám ide predovšetkým o zisk z tovarov a služieb, ktoré turisti konzumujú a využívajú. Do tretej skupiny patrí správa hostiteľských krajín a oblastí. Dôležitú úlohu zohráva fakt, že odvetvie cestovného ruchu prináša príjmy pre ekonomiku danej krajiny. Od výšky týchto príjmov závisí postoj politikov v krajine. Dôležitý je aj postoj vlády, a to z hľadiska vývoja, propagácie a realizácie cestovného ruchu. Poslednou skupinou je hostiteľská komunita. Turisti a cestovný ruch ovplyvňujú ich kultúru, ale aj zamestnanosť. Medzi turistami a hostiteľskou komunitou dochádza k interakciám. Ich dôsledky môžu byť kladné, záporné alebo zmiešané.⁴

Nájsť univerzálnu poučku pojmu cestovný ruch je zložité, pretože existujúce definície sa venujú vystihnútiu konkrétnej situácie alebo problému. Moderným

² PETRŮ, Zdenka. *Základy ekonomiky cestovního ruchu*. 2. upravené vydání. Praha: IDEA SERVIS, konsorcium, 2007. s. 28. ISBN 978-80-85970-55-5.

³ ZELENKA, Josef, PÁSKOVÁ, Martina. *Výkladový slovník cestovního ruchu*. Kompletně přepracované a doplněné 2. vydání. Praha: Linde Praha a.s., 2012. s. 83. ISBN 978-80-7201-880-2.

⁴ GOELDNER, Charles R., RITCHIE BRENT, J. R. *Cestovní ruch principy, příklady, trendy*. 1. vydání. Brno: BizBooks, 2014. s. 3-4. ISBN 978-80-251-2595-3.

cestovným ruchom sa odborníci zaoberajú iba krátku dobu a väčšina ich prác, a teda aj definícií bola určená na špecifické účely, napríklad pre výskumníkov alebo vládnych úradníkov. Neexistuje teda univerzálna definícia, ktorá by obor cestovného ruchu definovala ako celok.⁵

2.2. Účastníci cestovného ruchu

Turistom sa rozumie osoba, ktorá v navštívenej lokalite strávi minimálne jednu noc. **Výletník**, na rozdiel od turistu, v navštívenej lokalite neprenocuje. Za **návštevníka** môže byť označený turista aj výletník.⁶

⁵ GOELDNER, R. Charles, RITCHIE BRENT, J. R. *Cestovní ruch principy, příklady, trendy*. 1. vydání. Brno: BizBooks, 2014. s. 5. ISBN 978-80-251-2595-3.

⁶ ČERTÍK, Miroslav a kol. *Cestovní ruch - vývoj, organizace a řízení*. 1. vydání. Praha: OFF, s.r.o., 2001. Kap. 1, Cestovní ruch – struktura, význam, vývoj a systém řízení. s. 19. ISBN 80-238-6275-8.

3. Druhy a formy cestovného ruchu

Typológií cestovného ruchu je viacero, napríklad delenie na druhy, formy a typy. Druhy cestovného ruchu sa rozlišujú na základe viacerých kritérií. Ryglová, Burian a Vajčnerová ako jednotlivé kritéria uvádzajú nasledujúce:

- vzťah k platobnej bilancii (domáci, zahraničný a tranzitný cestovný ruch),
- miesto realizácie (vnútorný, národný a medzinárodný cestovný ruch),
- spôsob financovania (voľný a viazaný cestovný ruch),
- dĺžka pobytu (krátkodobý a dlhodobý cestovný ruch),
- organizácia cesty (organizovaný a neorganizovaný cestovný ruch),
- počet účastníkov (individuálny a kolektívny cestovný ruch),
- ročné obdobia (sezónny a mimosezónny cestovný ruch),
- vplyv na životné a sociokultúrne prostredie (mäkký a tvrdý cestovný ruch),
- niekedy sa k nim radí cieľ cestovania, destinácia, využitie dopravných prostriedkov alebo využitie ubytovacieho zariadenia.⁷

Okrem druhov cestovného ruchu sa rozlišujú aj jeho jednotlivé formy. Ryglová ich delí na základné a špecifické. Medzi základné patria:

- rekreačný cestovný ruch,
- kultúrno poznávací cestovný ruch,
- športovo turistický cestovný ruch,
- liečebný a kúpeľný cestovný ruch.

Ako špecifické formy cestovného ruchu uvádza mestský, vidiecky, mládežnícky, seniorský, kongresový, incentívny, chalupársky, náboženský, gastronomický cestovný ruch a iné.⁸

⁷ RYGLOVÁ, Kateřina, BURIAN, Michal, VAJČNEROVÁ, Ida. *Cestovní ruch – podnikatelské principy a příležitosti v praxi*. 1. vydání. Praha: Grada Publishing, a.s., 2011. s. 20-22. ISBN 978-80-247-4039-3.

⁸ RYGLOVÁ, Kateřina. *Cestovní ruch - soubor studijních materiálů*. 3. rozšířené vydání. Ostrava-Přívoz: KEY Publishing, s.r.o., 2009. s. 12-13. ISBN 978-80-7418-028-6.

3.1. Kultúrno poznávací cestovný ruch

Hlavným záujmom návštevníkov, ktorí sa zúčastňujú tejto formy cestovného ruchu, je spoznávanie kultúry vybraného územia, jeho kultúrneho dedičstva, historických pamiatok a iných atraktivít.⁹ Patria sem aj návštevy múzeí, galérií, divadelných predstavení a koncertov, ako aj návšteva skanzenov.¹⁰ Táto forma cestovného ruchu je významná predovšetkým v oblasti vzdelávania.¹¹

3.2. Športovo turistický cestovný ruch

Tejto forme cestovného ruchu sa venujú ľudia, ktorí vyhľadávajú buď aktívny oddych, alebo účasť na športových podujatiach. Môže ísť o aktívnu aj pasívnu účasť.¹² Patria sem pobyty, počas ktorých sa osoby venujú športovým činnostiam, ako napríklad pešej turistike, cykloturistike, vodným športom.¹³

3.3. Kúpeľný cestovný ruch

Kúpeľný cestovný ruch je spojený s pobytom v kúpeľoch s cieľom regenerácie, oddychu a tvorby sociálnych kontaktov.¹⁴ Odohráva v kúpeľoch, teda v miestach, kde zo zeme vyvierajú termálne a minerálne pramene. Tie majú blahodarné a liečivé účinky na ľudský organizmus. Kúpele ponúkajú viaceré typy zdravotných kúr. Patria k nim napríklad pitné a inhalačné kúry, rôzne masáže, turecký kúpeľ hydrokinetická liečba a mnohé iné. K vybaveniu kúpeľov patria aj bazény a saunové svety.¹⁵ Termálne pramene nemusia byť vždy využívané iba na liečebné účely. Turistický a rekreačný

⁹ ZELENKA, Josef, PÁSKOVÁ, Martina. *Výkladový slovník cestovního ruchu*. Kompletně přepracované a doplněné 2. vydání. Praha: Linde Praha a.s., 2012. s. 293. ISBN 978-80-7201-880-2.

¹⁰ BOROVSÝ, Juraj, SMOLKOVÁ, Eva, NIŇAJOVÁ, Iveta. *Cestovný ruch trendy a perspektívy*. 1. vydanie. Bratislava: IURA EDITION, spol. s r.o., 2008. s. 71. ISBN 978-80-8078-215-3.

¹¹ ČERTÍK, Miroslav a kol. *Cestovní ruch - vývoj, organizace a řízení*. 1. vydání. Praha: OFF, s.r.o., 2001. Kap. 1, Cestovní ruch – struktura, význam, vývoj a systém řízení. s. 18. ISBN 80-238-6275-8.

¹² RYGLOVÁ, Kateřina. *Cestovní ruch - soubor studijních materiálů*. 3. rozšířené vydání. Ostrava-Přívoz: KEY Publishing, s.r.o., 2009. s. 13. ISBN 978-80-7418-028-6.

¹³ ČERTÍK, Miroslav a kol. *Cestovní ruch - vývoj, organizace a řízení*. 1. vydání. Praha: OFF, s.r.o., 2001. Kap. 1, Cestovní ruch – struktura, význam, vývoj a systém řízení. s. 18. ISBN 80-238-6275-8.

¹⁴ ZELENKA, Josef, PÁSKOVÁ, Martina. *Výkladový slovník cestovního ruchu*. Kompletně přepracované a doplněné 2. vydání. Praha: Linde Praha a.s., 2012. s. 304. ISBN 978-80-7201-880-2.

¹⁵ BOROVSÝ, Juraj, SMOLKOVÁ, Eva, NIŇAJOVÁ, Iveta. *Cestovný ruch trendy a perspektívy*. 1. vydanie. Bratislava: IURA EDITION, spol. s r.o., 2008. s. 67. ISBN 978-80-8078-215-3.

význam má ich využitie v aquaparkoch (na Slovensku napríklad Tatralandia alebo Bešeňová)¹⁶ alebo na termálnych kúpaliskách (Podhájska, Štúrovo).

V Európe má kúpeľníctvo dlhú tradíciu. Najväčší rozkvet kúpele zažili od polovice 19. storočí až do obdobia druhej svetovej vojny.¹⁷ V tom období bola návšteva kúpeľov modernou záležitosťou medzi vyššou spoločnosťou. Pri týchto návštevách nie vždy išlo o liečebné procedúry, ktoré kúpele ponúkali, ale o fakt, že kúpeľné mestá žili bohatým spoločenským životom.¹⁸ Táto kultúrno-komunikačná funkcia hrala významnú úlohu a kúpele boli miestom stretnutí šľachty, intelektuálov aj umelcov.¹⁹

Ani v dnešnej dobe nie sú kúpeľné mestá vyhľadávané vždy iba pre liečebné procedúry a poskytovanú zdravotnú starostlivosť, ale aj pre rôzne komerčné programy, ktoré sa venujú odpočinku a kráse. Niektoré sú zase využívané ako ciele kongresovej a festivalovej turistiky.²⁰ Navyše v dnešnej dobe majú kúpele význam aj pri diskusii o zlepšovaní kvality života ľudí vo vyššom veku, keďže sa dochádza k zväčšovaniu dĺžky života. Práve liečivé prírodné pramene v kúpeľoch pomáhajú nielen pri uzdravovaní, ale sú vyhľadávané aj pre ich preventívne účinky. Od kúpeľníctva sa vyžaduje, aby reagovalo na rôzne faktory, ktoré ohrozujú dnešnú populáciu, ako napríklad nárast civilizačných chorôb, málo pohybu, stres alebo fajčenie.²¹

V tradičnom poňatí sa kúpeľníctvo venuje najmä liečeniu, rekonvalescencii alebo rehabilitácii. Ako je spomínané vyššie, v súčasnosti sú však kúpele vyhľadávané aj pre relax, oddych či prevenciu. Ako uvádza Ryglová, moderné kúpeľníctvo môžeme definovať cez 6R, ktoré znamenajú:

- liečenie (remedy),
- rehabilitácia (rehabilitation),

¹⁶ RYGLOVÁ, Kateřina, BURIAN, Michal, VAJČNEROVÁ, Ida. *Cestovní ruch – podnikatelské principy a příležitosti v praxi*. 1. vydání. Praha: Grada Publishing, a.s., 2011. s. 195. ISBN 978-80-247-4039-3.

¹⁷ ČERTÍK, Miroslav a kol. *Cestovní ruch - vývoj, organizace a řízení*. 1. vydání. Praha: OFF, s.r.o., 2001. Kap. 7, Lázeňské služby. s. 185. ISBN 80-238-6275-8.

¹⁸ GOELDNER, R. Charles, RITCHIE BRENT, J. R. *Cestovní ruch principy, příklady, trendy*. 1. vydání. Brno: BizBooks, 2014. s. 44. ISBN 978-80-251-2595-3.

¹⁹ DULLA, Matúš a kol. *Slávne kúpele Slovenska*. 1. vydanie. Bratislava: FOIBOS BOOKS SK s.r.o., 2014. s. 10. ISBN 978-80-87073-80-3.

²⁰ KNOP, Karel. *Lázeňství - ekonomika a management*. 1. vydání. Praha: Grada Publishing, spol. s r.o., 1999. s. 29. ISBN 80-7169-717-6.

²¹ Tamtiež, s. 27.

- obnova (revitalize),
- oddych (relax),
- uvoľnenie (reflex),
- potešenie (rejoice).

Liečenie (remedy) zahŕňa liečebné procedúry, rehabilitácia (rehabilitation) zbavovanie sa následkov úrazu. Obnova (revitalize) znamená obnovu fyzických a psychických síl, oddych (relax) zotavenie a odpočinok. Uvoľnením (reflex) sa myslí odpútanie sa od negatívnych dopadov súčasného životného štýlu a nakoniec potešenie (rejoice) znamená nájdanie novej radosti zo života.²²

Ku kúpeľnej liečbe okrem liečivých prameňov a balneoterapeutických zariadení patria aj subjekty, ktoré zabezpečujú ubytovanie, stravu, kultúrno-spoločenské a športové aktivity. Dôležité je aj prostredie kúpeľného mesta, teda jeho vzhľad, atmosféra, infraštruktúra.²³

Ako uvádza Ryglová, podľa uhradenia a spôsobu čerpania kúpeľných služieb, môžeme kúpeľnú starostlivosť rozdeliť na:

- komplexnú kúpeľnú starostlivosť,
- príspevkovú kúpeľnú starostlivosť,
- samoplatiteľskú kúpeľnú starostlivosť.

Pri komplexnej kúpeľnej starostlivosti sa jedná o plné uhradenie zo strany zdravotnej poisťovne.²⁴ Jej hlavným cieľom je doliečovanie, snaha, aby nevznikla invalidita, prípadne, aby nerástol jej rozsah.²⁵ Príspevková kúpeľná starostlivosť je sčasti hradená zdravotnou poisťovňou, ktorá hradí náklady na liečebné procedúry.²⁶ Pacient má na ňu nárok, ak je jeho choroba zaradená v indikačnom zozname,

²² RYGLOVÁ, Kateřina, BURIAN, Michal, VAJČNEROVÁ, Ida. *Cestovní ruch – podnikatelské principy a příležitosti v praxi*. 1. vydání. Praha: Grada Publishing, a.s., 2011. s. 194. ISBN 978-80-247-4039-3.

²³ ORIEŠKA, Ján. *Služby v cestovním ruchu*. 1. vydání. Praha: IDEA SERVIS, konsorcium, 2010. s. 300. ISBN 978-80-85970-68-5.

²⁴ Tamtiež, s. 297.

²⁵ KNOP, Karel. *Lázeňství - ekonomika a management*. 1. vydání. Praha: Grada Publishing, spol. s r.o., 1999. s. 28. ISBN 80-7169-717-6.

²⁶ RYGLOVÁ, Kateřina, BURIAN, Michal, VAJČNEROVÁ, Ida. *Cestovní ruch – podnikatelské principy a příležitosti v praxi*. 1. vydání. Praha: Grada Publishing, a.s., 2011. s. 195. ISBN 978-80-247-4039-3.

ale nespíňa podmienky potrebné pre komplexnú kúpeľnú liečbu.²⁷ Pri samoplatiteľskej kúpeľnej starostlivosti si zákazník platí všetko sám.²⁸

3.4. Wellness cestovný ruch

Orieška definuje wellness cestovný ruch ako rozšírený súčasný trend v oblasti cestovného ruchu, ktorý znamená pohodu, ako aj starostlivosť o zdravie, telo a krásu.²⁹ K wellness sa môže radiť aj relaxácia, pohyb, počúvanie hudby alebo regenerácia.³⁰

Za wellness pobyt sa označuje aj pobyt, ktorý absolvuje klient v rámci prevencie.³¹ K ponúkaným produktom, počas wellness pobytu patria rôzne športovo-rekreačné aktivity, aktivity dopomáhajúce k duševnej pohode, zdravá strava, starostlivosť o telesnú krásu a masáže. Wellness aktivity sa nemusia viazať priamo prírodné liečivé pramene. Ako reakcia na vysoký dopyt vznikajú wellness hotely, ktoré sa špecializujú na služby spomínané vyššie.³²

3.5. Kongresový cestovný ruch

Kongresový cestovný ruch je považovaný za špecifickú formu cestovného ruchu.³³ Zároveň sa radí k tým najlukratívnejším formám. Predstavuje súhrn aktivít, ktorých cieľom je výmena odborných a vedeckých zistení a poznatkov. Ryglová, Burian a Vajčnerová uvádzajú, že ako označenie sa používajú skratky KIT (kongresový a incentívny cestovný ruch) alebo MICE – meetings (stretnutia), incentives (motivačné pobyty), conventions/conferences (kongresy/konferencie), exhibitions/events (výstavy/akcie).³⁴ Za predmet kongresového cestovného ruchu sa považuje uskutočňovanie kongresov, konferencií, seminárov, sympózií alebo výstav. Radia sa

²⁷ KNOP, Karel. *Lázeňství - ekonomika a management*. 1. vydání. Praha: Grada Publishing, spol. s r.o., 1999. s. 28. ISBN 80-7169-717-6.

²⁸ ORIEŠKA, Ján. *Služby v cestovném ruchu*. 1. vydání. Praha: IDEA SERVIS, konsorcium, 2010. s. 297. ISBN 978-80-85970-68-5.

²⁹ Tamtiež, s. 307.

³⁰ RYGLOVÁ, Kateřina. *Cestovní ruch – soubor studijních materiálů*. 3. rozšířené vydání. Ostrava-Přívoz: KEY Publishing, s.r.o., 2009. s. 144. ISBN 978-80-7418-028-6.

³¹ BOROVSÝ, Juraj, SMOLKOVÁ, Eva, NIŇAJOVÁ, Iveta. *Cestovní ruch trendy a perspektívy*. 1. vydanie. Bratislava: IURA EDITION, spol. s r.o., 2008. s. 67. ISBN 978-80-8078-215-3.

³² ORIEŠKA, Ján. *Služby v cestovném ruchu*. 1. vydání. Praha: IDEA SERVIS, konsorcium, 2010. s. 307-308. ISBN 978-80-85970-68-5.

³³ PETRŮ, Zdenka. *Základy ekonomiky cestovního ruchu*. 2. upravené vydání. Praha: IDEA SERVIS, konsorcium, 2007. s. 30. ISBN 978-80-85970-55-5.

³⁴ RYGLOVÁ, Kateřina, BURIAN, Michal, VAJČNEROVÁ, Ida. *Cestovní ruch – podnikatelské principy a příležitosti v praxi*. 1. vydání. Praha: Grada Publishing, a.s., 2011. s. 190. ISBN 978-80-247-4039-3.

sem aj služobné cesty a incentívny cestovný ruch.³⁵ Ku kongresovému cestovnému ruchu patrí aj organizácia firemných stretnutí a stretnutí za účelom teambuildingu.³⁶

Akcie kongresového cestovného ruchu sú pripravované pre vopred známy počet účastníkov a majú tematické zameranie.³⁷ Ľudia, ktorí sa zúčastňujú na týchto podujatiach sú vzdelaní a väčšinou patria k strednej alebo vyššej spoločenskej triede. K podujatiam často patria aj viaceré sprievodné akcie, ktoré sa odohrávajú buď pred odborným podujatím, alebo po ňom. Zvlášť program je pripravovaný aj pre partnerov a rodinných príslušníkov. Účastníci konferencií a podobných akcií utratia oveľa viac peňazí ako bežní turisti. Podujatia kongresového cestovného ruchu sa organizujú predovšetkým v jarnom a jesennom období, čím prispievajú k vyváženiu návštevnosti destinácie. Úspešné zvládnutie organizovania týchto podujatí prispieva k dobrej povesti destinácie a môže viesť k zvýšeniu návštevnosti účastníkov týchto podujatí po ich skončení v rámci ich voľného času.³⁸ Ďalej môžu viesť k zviditeľneniu politických a ekonomických záujmov mesta a pozitívne sa prejavia aj v zväčšovaní ich prestíže.³⁹

Ako uvádza Oriška, podujatia kongresového cestovného ruchu sa delia podľa počtu účastníkov na:

- malé – do 100 účastníkov,
- stredne veľké – do 200 účastníkov,
- veľké – viac ako 200 účastníkov.⁴⁰

Medzi základné produkty kongresového cestovného ruchu patria kongresy, konferencie, sympózia, kolokvia a semináre. **Kongresu** sa účastní väčšie množstvo návštevníkov, ktorí majú určité odborné zameranie. Súčasťou sú prednášky

³⁵ ORIEŠKA, Ján. *Kongresový cestovní ruch*. 1. vydání. Praha: IDEA SERVIS, konsorcium, 2004. s. 7. ISBN 80-85970-45-7.

³⁶ BOROVSÝ, Juraj, SMOLKOVÁ, Eva, NIŇAJOVÁ, Iveta. *Cestovný ruch trendy a perspektívy*. 1. vydanie. Bratislava: IURA EDITION, spol. s r.o., 2008. s. 71. ISBN 978-80-8078-215-3.

³⁷ ZELENKA, Josef, PÁSKOVÁ, Martina. *Výkladový slovník cestovního ruchu*. Kompletně přepracované a doplněné 2. vydání. Praha: Linde Praha a.s., 2012. s. 278. ISBN 978-80-7201-880-2.

³⁸ RYGLOVÁ, Kateřina, BURIAN, Michal, VAJČNEROVÁ, Ida. *Cestovní ruch – podnikatelské principy a příležitosti v praxi*. 1. vydání. Praha: Grada Publishing, a.s., 2011. s. 190. ISBN 978-80-247-4039-3.

³⁹ ČERTÍK, Miroslav a kol. *Cestovní ruch - vývoj, organizace a řízení*. 1. vydání. Praha: OFF, s.r.o., 2001. Kap. 8, Kongresová turistika. s. 215 ISBN 80-238-6275-8.

⁴⁰ ORIEŠKA, Ján. *Kongresový cestovní ruch*. 1. vydání. Praha: IDEA SERVIS, konsorcium, 2004. s. 31. ISBN 80-85970-45-7.

a diskusie.⁴¹ Počet účastníkov môže dosahovať až hranicu tisícky.⁴² **Konferencia** sa zameriava na konkrétnu odbornú tému a trvá kratšie než kongres. Na **sympóziu** sa stretávajú špecializovaní odborníci s cieľom riešiť určitý problém. Hlavným znakom je monotematickosť. Pri **kolokviu** dochádza k výmene názorov a spoznaniu rovnakých záujmov. Ide predovšetkým o stretnutia akademikov. Jedno alebo viac stretnutí, ktorých účelom je oboznámenie sa s aktuálnymi problémami a úlohami sa nazýva **seminár**.⁴³

Kongresový cestovný ruch má štyri funkcie:

- vedecko-informačnú,
- kultúrno-poznávaciu,
- ekonomickú,
- faktor regionálneho rozvoju.

Vďaka vedecko-informačnej funkcii sa môžu špecializovaní odborníci zoznámiť a navzájom si vymieňať skúsenosti, dozvedieť sa nové informácie, ako aj nadväzovať nové kontakty. Pod kultúrno-poznávacou funkciou sa rozumie spoznávanie destinácie (pamiatky, tradície, gastronómia). Ekonomická funkcia je spojená s ekonomickým prínosom, ktoré usporadúvanie kongresových podujatí prináša. Ako sa spomína už vyššie, zo štatistík vyplýva, že výdavky zahraničných účastníkov sú dvakrát vyššie než výdavky turistov. Napokon je kongresový cestovný ruch dôležitým faktorom regionálneho rozvoja, keďže na rozvoji tohto cestovného ruchu sa podieľajú rôzne subjekty (mesto, hotely, reštaurácie, dopravné podniky, sprostredkovateľské firmy). Okrem toho vytvára nové pracovné príležitosti.⁴⁴

Na organizovanie akcií kongresového cestovného ruchu je potrebné spĺňať určité podmienky. Pozitívny **image destinácie** je veľmi dôležitý. Ak má totiž destinácia image negatívny, prichádza o možnosti organizácie medzinárodných kongresov.

⁴¹ RYGLOVÁ, Kateřina, BURIAN, Michal, VAJČNEROVÁ, Ida. *Cestovní ruch – podnikatelské principy a příležitosti v praxi*. 1. vydání. Praha: Grada Publishing, a.s., 2011. s. 190. ISBN 978-80-247-4039-3.

⁴² ČERTÍK, Miroslav a kol. *Cestovní ruch - vývoj, organizace a řízení*. 1. vydání. Praha: OFF, s.r.o., 2001. Kap. 8, Kongresová turistika. s. 215. ISBN 80-238-6275-8.

⁴³ RYGLOVÁ, Kateřina, BURIAN, Michal, VAJČNEROVÁ, Ida. *Cestovní ruch – podnikatelské principy a příležitosti v praxi*. 1. vydání. Praha: Grada Publishing, a.s., 2011. s. 190. ISBN 978-80-247-4039-3.

⁴⁴ ORIEŠKA, Ján. *Kongresový cestovní ruch*. 1. vydání. Praha: IDEA SERVIS, konsorcium, 2004. s. 8-9. ISBN 80-85970-45-7.

Dlhodobý image ovplyvňujú viaceré faktory ako úroveň poskytovaných služieb, častá organizácia akcií kongresového charakteru, politická stabilita a ekonomická vyspelosť štátu. Pozitívny sezónny image vzniká po úspešnom organizovaní rôznych mimoriadnych udalostí, ako sú napríklad svetové výstavy alebo olympijské hry.⁴⁵ Významné medzinárodné kongresové akcie sa väčšinou konajú v atraktívnom prostredí, turisticky vyhľadávanom s príjemnou klímou a bezpečnou politickou situáciou.⁴⁶

Miesto konania sa vyberá veľmi starostlivo, keďže na realizáciu kongresových služieb je potrebné splniť špecifické podmienky. Miestom konania môže byť kongresové centrum, hotely, univerzity alebo iné špecifické miesta (napríklad Pražský hrad).⁴⁷

Výber miesta ovplyvňuje aj **dopravná dostupnosť**. Pre osobné autá účastníkov je potrebné zabezpečiť dostatočne veľké parkovisko. Pri organizácii medzinárodných akcií sa začiatok a koniec prispôsobuje príchodom/odletom a príchodom/odjazdom účastníkom využívajúcich leteckú a vlakovú dopravu.⁴⁸

Ďalším významným faktorom pri výbere miesta je možnosť, že v konkrétnom hoteli môžu účastníci bývať, stravovať sa a zároveň sa tu môžu konať samotné akcie. Niekedy dochádza ku kombinácii hotelov, pričom v jednom sú účastníci ubytovaní a v druhom prebiehajú akcie. Medzi hotelmi však nesmie byť veľká vzdialenosť, keďže v tom prípade je nutné zabezpečiť prepravu medzi nimi.⁴⁹ Napokon ku kritériám patria možnosti sprievodných akcií medzi ktoré patria spoločenské akcie, večery a výlety do okolia.⁵⁰

⁴⁵ ČERTÍK, Miroslav a kol. *Cestovní ruch - vývoj, organizace a řízení*. 1. vydání. Praha: OFF, s.r.o., 2001. Kap. 8, Kongresová turistika. s. 216-217. ISBN 80-238-6275-8.

⁴⁶ ORIEŠKA, Ján. *Kongresový cestovní ruch*. 1. vydání. Praha: IDEA SERVIS, konsorcium, 2004. s. 70. ISBN 80-85970-45-7.

⁴⁷ ČERTÍK, Miroslav a kol. *Cestovní ruch - vývoj, organizace a řízení*. 1. vydání. Praha: OFF, s.r.o., 2001. Kap. 8, Kongresová turistika. s. 219-221. ISBN 80-238-6275-8.

⁴⁸ ORIEŠKA, Ján. *Kongresový cestovní ruch*. 1. vydání. Praha: IDEA SERVIS, konsorcium, 2004. s. 71. ISBN 80-85970-45-7.

⁴⁹ Tamtiež, s. 71.

⁵⁰ ČERTÍK, Miroslav a kol. *Cestovní ruch - vývoj, organizace a řízení*. 1. vydání. Praha: OFF, s.r.o., 2001. Kap. 8 Kongresová turistika. s. 223. ISBN 80-238-6275-8.

3.6. Incentívny cestovný ruch

Incentívny cestovný ruch sa inak nazýva aj motivačný alebo stimulačný cestovný ruch. Ide o rôzne zážitky, ktoré sú ponúkané účastníkom za účelom ich motivácie k lepším pracovným výkonom. Je to určitý spôsob odmeňovania zamestnancov, motivovania obchodníkov a zlepšenie vzťahov s dôležitými zákazníkmi. Pri plánovaní sa kladie dôraz na zážitok účastníkov.⁵¹ Možností, kde akcie organizovať je veľmi veľa. Vyberá sa podľa prideleného rozpočtu, počtu účastníkov, dĺžky akcie. Dôležité je aj to, či ide iba o oddych alebo sa bude konať aj nejaké školenie, napríklad o nových firemných produktoch. Väčšinou sú organizované tak, aby účastníci zažili niečo, čo si bežne nedoprajú alebo, aby navštívili miesta, kam sa sami nedostanú.⁵²

⁵¹ RYGLOVÁ, Kateřina, BURIAN, Michal, VAJČNEROVÁ, Ida. *Cestovní ruch – podnikatelské principy a příležitosti v praxi*. 1. vydání. Praha: Grada Publishing, a.s., 2011. s. 190-191. ISBN 978-80-247-4039-3.

⁵² HORVÁTHOVÁ, Jarmila. Lúdi možno motivovať aj inak než peniazmi. In: *Etrend.sk* [online]. 10.05.2007 [cit. 16.02.2017]. Dostupné z: <http://www.ETREND.SK/relax/ludi-mozno-motivovat-aj-inak-nez-peniazmi.html>

4. Materiálno-technická základňa cestovného ruchu

Materiálne a technické zázemie je mimoriadne dôležité pre priebeh cestovného ruchu, aj pre jeho rozvoj.⁵³ Materiálno-technickú základňu tvoria vecné prostriedky, ktoré umožňujú poskytovanie služieb účastníkom cestovného ruchu. Ako uvádza Petrů, materiálno-technická základňa sa podľa druhu služieb, ktoré jednotlivé zariadenia poskytujú účastníkom, skladá z ubytovacích, stravovacích, dopravných, športovo-rekreačných, kultúrno-spoločenských a obchodných zariadení, ďalej zo sprostredkovateľských zariadení, zo zariadení komunálnych služieb a zariadení v infraštruktúre. Podľa významu sa tieto zariadenia delia na základné a doplnkové. Zatiaľ čo, základné zariadenia sú bezpodmienečne potrebné, vďaka doplnkovým je možno ponúkať služby komplexnejšie. Sú to napríklad špeciálne zariadenia ako kongresové sály.⁵⁴ Na to, aby cestovný ruch v destinácii prosperoval je potrebná spolupráca jednotlivých zložiek. Návštevnosť destinácie totiž súvisí s úrovňou vyššie spomínaných zariadení.⁵⁵

4.1. Ubytovanie

Poskytovanie ubytovania a s ním spojených služieb je dôležité pre rozvoj cestovného ruchu. Ubytovanie ponúkajú ubytovacie zariadenia viacerých kategórií.⁵⁶ Ako uvádza Oriška ubytovacie zariadenia sa delia podľa viacerých kritérií, a to:

- podľa spôsobu výstavby na pevné, čiastočne pevné a pohyblivé,
- podľa prevádzkovej doby na celoročné, dvojsezónne a jednosezónne,
- podľa druhu cestovného ruchu na ubytovacie zariadenia voľného alebo viazaného cestovného ruchu,
- podľa odporučení UNTWO na hromadné a individuálne,
- podľa druhu ubytovacieho zariadenia na tradičné, doplnkové a ostatné.

K tradičným patria napríklad hotely, motely, penzióny. K doplnkovým zase

⁵³ BERÁNEK, Jaromír a kol. *Ekonomika cestovního ruchu*. 1. vydání. Praha: MAG CONSULTING s.r.o., 2013. s. 142. ISBN 978-80-86724-46-1.

⁵⁴ PETRŮ, Zdenka. *Základy ekonomiky cestovního ruchu*. 2. upravené vydání. Praha: IDEA SERVIS, konsorcium, 2007. s. 38. ISBN 978-80-85970-55-5.

⁵⁵ BERÁNEK, Jaromír a kol. *Ekonomika cestovního ruchu*. 1. vydání. Praha: MAG CONSULTING s.r.o., 2013. s. 142. ISBN 978-80-86724-46-1.

⁵⁶ ČERTÍK, Miroslav a kol. *Cestovní ruch - vývoj, organizace a řízení*. 1. vydání. Praha: OFF, s.r.o., 2001. Kap. 4, Ubytovací a stravovací služby. s. 87. ISBN 80-238-6275-8.

chaty, kempy a iné. Medzi ostatné sa radia napríklad vysokoškolské internáty v čase, keď ich študenti nevyužívajú. Z tradičných zariadení je najrozšírenejším hotel, ktorý môže mať špeciálne zameranie ako wellness hotel, kongresový alebo zámocký hotel.⁵⁷

Ubytovacie zariadenia sú roztriedené do viacerých tried. Najnižšia trieda má jednu hviezdičku, najvyššia päť. Zatiaľ čo, hotel môže mať hviezdičky v rozmedzí od jedna do päť, ubytovanie v súkromí môže dosahovať najviac tri hviezdičky.⁵⁸ Vo vyhláške Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky č. 277/2008 Z. z. z dňa 26.6.2008, pribudli definície wellness hotelov, kongresových a kúpeľných hotelov, ktoré musia mať minimálne tri hviezdičky. Vo vyhláške sú určené podmienky, ktoré musia zariadenia spĺňať.⁵⁹ Ubytovacie zariadenia ponúkajú viaceré druhy izieb, ktoré sa odlišujú počtom lôžok aj miestnosťami, ktoré ubytovaciu jednotku tvoria.⁶⁰

4.2. Stravovanie

V stravovacích zariadeniach sa pripravujú a podávajú jedlá ku konzumácii.⁶¹ Stravovacie zariadenia sú, podobne ako ubytovacie, dôležitou súčasťou cestovného ruchu. Ak stravovacie zariadenie navštívi zahraničný návštevník, môže sa oboznámiť s tradičnými jedlami navštívenej krajiny.⁶²

Ako uvádza Beránek pohostinské zariadenia sa rozdeľujú na reštaurácie, kde prevažuje predaj jedál, a na bary, kde naopak prevažuje predaj nápojov a ponúka možnosti na zábavu. K prvej kategórii patria reštaurácie, jedálne, rýchle občerstvenia a železničné jedálenské vozy. K druhej bary, nočné kluby, vinárne, kaviarne a iné.⁶³

⁵⁷ ORIEŠKA, Ján. *Služby v cestovnom ruchu*. 1. vydání. Praha: IDEA SERVIS, konsorcium, 2010. s. 118-120. ISBN 978-80-85970-68-5.

⁵⁸ BOROVSÝ, Juraj, SMOLKOVÁ, Eva, NIŇAJOVÁ, Iveta. *Cestovný ruch trendy a perspektívy*. 1. vydanie. Bratislava: IURA EDITION, spol. s r.o., 2008. s. 79. ISBN 978-80-8078-215-3.

⁵⁹ Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky. Vyhláška Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky č. 277/2008 Z. z. In: *Epi.sk* [online]. [cit. 12.04.2017]. Dostupné z: <http://www.epi.sk/zz/2008-277>

⁶⁰ RYGLOVÁ, Kateřina. *Cestovní ruch – soubor studijních materiálů*. 3. rozšířené vydání. Ostrava-Přívoz: KEY Publishing, s.r.o., 2009. s. 44. ISBN 978-80-7418-028-6.

⁶¹ BOROVSÝ, Juraj, SMOLKOVÁ, Eva, NIŇAJOVÁ, Iveta. *Cestovný ruch trendy a perspektívy*. 1. vydanie. Bratislava: IURA EDITION, spol. s r.o., 2008. s. 83. ISBN 978-80-8078-215-3.

⁶² BERÁNEK, Jaromír a kol. *Ekonomika cestovního ruchu*. 1. vydání. Praha: MAG CONSULTING s.r.o., 2013. s. 180. ISBN 978-80-86724-46-1.

⁶³ BERÁNEK, Jaromír a kol. *Ekonomika cestovního ruchu*. 1. vydání. Praha: MAG CONSULTING s.r.o., 2013. s. 182. ISBN 978-80-86724-46-1.

V súčasnosti sa na organizovanie rôznych spoločenských akcií zabezpečujú cateringové firmy. „Catering sa definuje ako profesionálna výroba jakéhokoli jedla mimo miesto konzumácie.“ Do cateringových služieb patrí vytvorenie menu, zabezpečenie občerstvenia, prenájom priestorov a ich výzdoba a ďalšie služby. Zabezpečujú tiež personál a iné doplnkové služby.⁶⁴

4.3. Doprava

Bez dopravy nie je možné realizovať a rozvíjať cestovný ruch. Dôvodom pre vznik väčšiny dopravnej infraštruktúry boli primárne viaceré hospodárske účely než cestovný ruch. Vybudovanie niektorých druhov infraštruktúry, je však už priamo spojených so snahou o rozvoj cestovného ruchu, napríklad výstavba lyžiarskych vlekov alebo lanoviek. Dopravné služby v rámci cestovného ruchu slúžia na prepravu cestujúcich osôb.⁶⁵ Dopravu môžeme deliť podľa viacerých kritérií:

- podľa sezónnosti na celoročnú a sezónnu,
- podľa územného hľadiska na vnútroštátnu a medzinárodnú,
- podľa použitého dopravného prostriedku na leteckú, železničnú, cestnú, vodnú a iné druhy (napríklad cyklodoprava).⁶⁶

Rozvoj cestovného ruchu a využívanie dopravy prináša aj určité negatíva. V budúcnosti bude treba riešiť viaceré otázky, a to preťaženie dopravného systému (dopravné zápchy, kolaps dopravy), bezpečnosť cestujúcich, životné prostredie (doprava môže mať negatívny vplyv na prírodné, kultúrne a sociálne zdroje) a napokon sezónny charakter (počas sezóny môže dochádzať k dopravným zápcham, bezpečnostným problémom aj negatívnym dopadom na životné prostredie).⁶⁷

⁶⁴ ORIEŠKA, Ján. *Služby v cestovnom ruchu*. 1. vydání. Praha: IDEA SERVIS, konsorcium, 2010. s. 156. ISBN 978-80-85970-68-5.

⁶⁵ RYGLOVÁ, Kateřina. *Cestovní ruch – soubor studijních materiálů*. 3. rozšířené vydání. Ostrava-Přívoz: KEY Publishing, s.r.o., 2009. s. 51. ISBN 978-80-7418-028-6.

⁶⁶ ČERTÍK, Miroslav a kol. *Cestovní ruch - vývoj, organizace a řízení*. 1. vydání. Praha: OFF, s.r.o., 2001. Kap. 5 Doprava. s. 118. ISBN 80-238-6275-8.

⁶⁷ GOELDNER, R. Charles, RITCHIE BRENT, J. R. *Cestovní ruch principy, příklady, trendy*. 1. vydání. Brno: BizBooks, 2014. s. 109. ISBN 978-80-251-2595-3.

4.4. Športové rekreačné zariadenia a služby

Vďaka službám poskytovaným v týchto zariadeniach dochádza k využívaniu možností na rozvoj športu, turistiky, rekreácie a tiež na znovuzískanie fyzických a psychických síl. Využívatelia týchto služieb trávajú svoj voľný čas aktívne a vydávajú určitú fyzickú námahu, čo má pozitívne dopady na ich kondíciu. Niektorým aktivitám sa môžu venovať v lete aj v zime, niektorým iba počas sezóny. K činnostiam športovo rekreačného charakteru patria športy, prechádzky, oboznamovanie sa s prírodou.⁶⁸

4.5. Kultúrno-spoločenské zariadenia s služby

Kultúrno-spoločenské služby majú za cieľ uspokojiť spoločenské a kultúrne potreby návštevníkov. Patria sem činnosti ako poznávanie pamiatok, návšteva kultúrnych podujatí a zariadení. Tieto činnosti sú dôležité pre spoznávanie, zábavu a vytváranie spoločenskej komunikácie. K zariadeniam, ktoré kultúrno-spoločenské služby poskytujú patria kultúrnohistorické objekty (hrady, zámky, pevnosti, sakrálne stavby, skanzeny, technické pamiatky), kultúrne a osvetové zariadenia (divadlá, kiná, galérie, botanické a zoológické záhrady, tematické parky) a spoločenské zariadenia, ktoré tvoria súčasť ubytovacích a stravovacích zariadení (kaviareň, varieté). Patria sem aj organizované podujatia ako folklórne slávnosti, hudobné a filmové festivaly, výstavy a iné. Pri organizovaní podobných podujatí je dôležitá včasná informovanosť potenciálnych návštevníkov o chystanom podujatí.⁶⁹

⁶⁸ ORIEŠKA, Ján. *Služby v cestovnom ruchu*. 1. vydání. Praha: IDEA SERVIS, konsorcium, 2010. s. 164-165. ISBN 978-80-85970-68-5.

⁶⁹ Tamtiež, s. 170-172.

5. PRAKTICKÁ ČASŤ

6. Trenčianske Teplice

6.1. Charakteristika mesta

Trenčianske Teplice sa nachádzajú na západnom Slovensku, v časti Stredné Považie. Ležia vo vzdialenosti 15 kilometrov od krajského mesta, Trenčín. Aj vďaka ich umiestneniu v doline potoka Teplička, obkolesenej Strážovskými vrchmi, uprostred hôr, v meste panuje kľudná atmosféra.⁷⁰ Hoci sú Trenčianske Teplice pomerne malé, čo sa týka rozlohy (katastrálna rozloha je 1045 hektárov) aj počtu obyvateľov (4 024 obyvateľov k dňu 25.9. 2015)⁷¹, rozhodne majú svojich návštevníkov čím zaujať. V meste sú známe kúpele, s ktorých vybudovaním súvisí väčšina architektonických pamiatok. Mesto je obklopené krásnou prírodou, návštevníci majú k dispozícii viacero náučných chodníkov a vyhládok, možností na turistiku a cykloturistiku. Je aj miestom konania mnohých kultúrnych a spoločenských podujatí. Navyše kúpeľné zariadenia stále viac reagujú aj na požiadavky posledných rokov a vytvárajú špeciálnu ponuku produktov ako wellness pobyty a iné špeciálne pobyty určené na prevenciu alebo relax. K akciám, často organizovaným v Trenčianskych Tepliciach, patria aj rôzne kongresy, konferencie a semináre.⁷²

6.2. Charakteristika kúpeľov

Pri liečebných procedúrach sa používa prírodná sírna termálna voda.⁷³ Spoločnosť Kúpele Trenčianske Teplice, a. s. využíva šesť liečivých prameňov. Jedinečnosť týchto prameňov spočíva predovšetkým v ich balneologickej teplote. Vďaka nej, nie je potrebná ďalšia úprava, buď ochladzovaním, alebo ohrievaním. Nedochádza teda k poklesu obsahu liečivých látok vo vode. Po napustení do vaní či

⁷⁰HAVELKOVÁ, Silvia. *Spríevodca mestom Trenčianske Teplice*. 1. vydanie. Trenčianske Teplice: Oblastná organizácia cestovného ruchu, 2014. s. 4. ISBN 978-80-971936-4-5.

⁷¹Geografia. In: *Teplice.sk* [online]. [cit. 20.03.2017]. Dostupné z: <http://www.teplice.sk/page.php?id=13-0-00>

⁷² HAVELKOVÁ, Silvia. *Spríevodca mestom Trenčianske Teplice*. 1. vydanie. Trenčianske Teplice: Oblastná organizácia cestovného ruchu, 2014. s. 4-6. ISBN 978-80-971936-4-5.

⁷³ 5 dôvodov prečo prísť k nám. In: *Kupele-teplice.sk* [online]. [cit. 20.03.2017]. Dostupné z: https://www.kupele-teplice.sk/o_nas/5_dovodov_preco_prist_k_nam/

bazénov, má voda teplotu od 35,5 °C do 39 °C. Jej vek je určený na 25 000 rokov.⁷⁴ Podľa informácií na webových stránkach, sa v kúpeľoch Trenčianske Teplice špecializujú sa na liečenie a prevenciu ochorení pohybového ústrojenstva, liečenie stavov po operácii či úraze, chorôb z povolania, ďalej na liečenie ochorení v oblasti internej medicíny, na kožné a gynekologické ochorenia.⁷⁵

6.3. História

Z archeologických nálezov vyplýva, že toto územie bolo osídlené už v mladšej doby bronzovej a na počiatku doby kamennej.⁷⁶ Dá sa predpokladať, že teplé pramene poznali aj Rimania, ktorí v roku 179 mali svoj tábor pri blízkom Trenčíne, kde o svojej prítomnosti zanechali odkaz na hradnej skale.⁷⁷ Dôkazy o tom, že poznali a využívali termálne pramene v doline Tepličke však neexistujú, a tak všetko zostáva v rovine dohadov.⁷⁸

V roku 1242 kráľovskí úradníci zaznačili potok Teplička, ktorý vyviera z teplých žriedel. Záznamy o založení osady a o letnom kúpaní pochádzajú však až z druhej polovice 15. storočia. Obydlia a domy boli provizórne a kúpanie sa odohrávalo výhradne v lete, na osvieženie. Až neskôr vznikla kúpeľná osada s trvalými obyvateľmi – poddanými, ktorých úlohou bolo starať sa údržbu prameňov.⁷⁹

Podrobný popis stavu kúpeľov poskytuje práca lekára a balneológa Tomáša Jordana, pochádzajúca z druhej polovice 16. storočia. Popisuje v nej zlý stav, v akom sa kúpeľná osada nachádzala, keďže sedliaci dostali územie ako kráľovskú donáciu, no nemali prostriedky na jeho úpravu a zveľadenie.⁸⁰ Nachádzali sa tu dve veľké jamy slúžiace na kúpeľ. Jedna bola určená pre šľachtu (Panský kúpeľ), druhá pre ľud (Kúpeľ

⁷⁴ HAVELKOVÁ, Silvia. *Spríevodca mestom Trenčianske Teplice*. 1. vydanie. Trenčianske Teplice: Oblastná organizácia cestovného ruchu, 2014. s. 17-18. ISBN 978-80-971936-4-5.

⁷⁵ Čo sa u nás lieči. In: *Kupele-teplice.sk* [online]. [cit. 20.03.2017]. Dostupné z: https://www.kupele-teplice.sk/relax_a_procedury/co_sa_u_nas_lieci/

⁷⁶ HUSOVSKÁ, Ľudmila, TAKÁTSOVÁ, Júlia. *Slovensko Kúpele – Prechádzky za zdravím a krásou*. 1. vydanie. Vydavateľstvo Príroda, s.r.o., 2001. s. 98. ISBN 80-09-00266-9.

⁷⁷ KOVÁČIK, Ján. *Pri prameni uzdravujúcom – záznamy a črty z histórie Trenčianskych Teplíc*. Žilina: Kníhtlačiareň Melentrich, 1942. s. 19.

⁷⁸ ŠÍPOŠ, Ján, ONDREJKOVIČ, Ivan. *Trenčianske Teplice*. 1. vydanie. Bratislava: Vydavateľstvo Obzor, n. p., 1989. s. 20. ISBN 80-215-0025-5.

⁷⁹ MULÍK, Ján. *Dejiny kúpeľov a kúpeľníctva na Slovensku*. 1. vydanie. Martin: Vydavateľstvo Osveta, n. p., 1981. s. 24.

⁸⁰ ŠÍPOŠ, Ján, ONDREJKOVIČ, Ivan. *Trenčianske Teplice*. 1. vydanie. Bratislava: Vydavateľstvo Obzor, n. p., 1989. s. 25. ISBN 80-215-0025-5.

chudobných). Boli ohraničené doskami, ale dno mali prírodné. Hostia mohli bývať buď v obecnom hostinci, alebo v príbytkoch sedliakov.⁸¹ Na konci 16. storočia boli už miestne kúpele známe a vyhľadávané, stále však chýbali vhodné budovy, ktoré by slúžili na ubytovanie a stravovanie kúpeľných hostí.⁸²

Trenčianske panstvo, kam mesto patrilo, menilo majiteľov, istý čas bolo majetkom kráľa. Až koncom 16. storočia sa jeho majiteľmi stali Illesházyovci a ich vlastníckmi boli viac ako 200 rokov.⁸³ Nových majiteľov najskôr rozvoj kúpeľov nezaujímal. Okolo roku 1623 sa tu nachádzali štyri bazény.⁸⁴ 17. storočie bolo plné stavovských povstaní a Illesházyovci, ktorí zastávali politické funkcie, riešili iné záležitosti než rozvoj kúpeľov.⁸⁵

Kúpele dlho stagnovali, no podľa záznamov kňaza Thermophila Moravusa, v polovici 18. storočia patrili Trenčianske Teplice k známym kúpeľom. V tej dobe boli vyhľadávané urodzeným panstvom, konali sa tu viaceré kultúrne podujatia, napríklad koncerty a divadelné predstavenia. V tomto období existuje už aj správa kúpeľoch, ako aj kúpeľný poriadok.⁸⁶ Využívanie kúpeľov bolo bezplatné.⁸⁷

V prvých desaťročiach 19. storočia bola v meste vybudovaná kaviareň, reštaurácia a park. Záznamy hovoria už o siedmich bazénoch s termálnou vodou, ktoré navštevovali kúpeľní hostia podľa spoločenského postavenia. Jeden prameň bol pitný.⁸⁸ V polovici 19. storočia sa kúpele dostávajú do vlastníctva baróna Juraja Sinu.⁸⁹ Ten, podobne ako posledný vlastník z rodu Illesházyovcov, podporoval rozvoj kúpeľov,

⁸¹ HUSOVSKÁ, Ľudmila, TAKÁTSOVÁ, Júlia. *Slovensko Kúpele – Prechádzky za zdravím a krásou*. 1. vydanie. Vydavateľstvo Príroda, s.r.o., 2001. s. 99. ISBN 80-09-00266-9.

⁸² ŠÍPOŠ, Ján, ONDREJKOVIČ, Ivan. *Trenčianske Teplice*. 1. vydanie. Bratislava: Vydavateľstvo Obzor, n. p., 1989. s. 26. ISBN 80-215-0025-5.

⁸³ KOVÁČIK, Ján. *Pri prameni uzdravujúcom – záznamy a črty z histórie Trenčianskych Teplíc*. Žilina: Kníhtlačiareň Melentrich, 1942. s. 20.

⁸⁴ MULÍK, Ján. *Dejiny kúpeľov a kúpeľníctva na Slovensku*. 1. vydanie. Martin: Vydavateľstvo Osveta, n. p., 1981. s. 39.

⁸⁵ ŠÍPOŠ, Ján, ONDREJKOVIČ, Ivan. *Trenčianske Teplice*. 1. vydanie. Bratislava: Vydavateľstvo Obzor, n. p., 1989. s. 27. ISBN 80-215-0025-5.

⁸⁶ KOVÁČIK, Ján. *Pri prameni uzdravujúcom – záznamy a črty z histórie Trenčianskych Teplíc*. Žilina: Kníhtlačiareň Melentrich, 1942. s. 32.

⁸⁷ ŠÍPOŠ, Ján, ONDREJKOVIČ, Ivan. *Trenčianske Teplice*. 1. vydanie. Bratislava: Vydavateľstvo Obzor, n. p., 1989. s. 29. ISBN 80-215-0025-5.

⁸⁸ HUSOVSKÁ, Ľudmila, TAKÁTSOVÁ, Júlia. *Slovensko Kúpele – Prechádzky za zdravím a krásou*. 1. vydanie. Vydavateľstvo Príroda, s.r.o., 2001. s. 100. ISBN 80-09-00266-9.

⁸⁹ KOVÁČIK, Ján. *Pri prameni uzdravujúcom – záznamy a črty z histórie Trenčianskych Teplíc*. Žilina: Kníhtlačiareň Melentrich, 1942. s. 34.

postaral sa o ich modernizáciu, rozšíril a skvalitnil služby poskytované návštevníkom. Avšak kúpele už neboli bezplatné.⁹⁰ Počas vlastníctva jeho syna Šimona sa začalo v meste viac budovať. Kým jeho otec sa zameriaval hlavne na kúpeľné zariadenia, v neskoršom období sa začína s výstavbou doplnkových budov. Pristavali sa ubytovacie budovy a hotely, krytá promenáda a nové letné kino, rozšíril sa kúpeľný park.⁹¹ Po smrti Šimona Sinu kúpele zdedila jeho najmladšia dcéra, Ifigénia, a rozvoj kúpeľov pokračoval ďalej.⁹² Začalo sa s výstavbou vodovodu a kanalizácie, vydláždili sa ulice a pribudla Kúpeľná dvorana. Najkrajšou stavbou pochádzajúcou od Ifigénie je budova kúpeľov Hammam v maurskom slohu. Od roku 1909 bola vlastníkom kúpeľov Maďarská banková a obchodná spoločnosť v Budapešti.⁹³ Počet návštevníkov rástol, v Kúpeľnej dvorane sa usporadúvali rôzne kultúrne podujatia ako plesy a koncerty. Od roku 1909 boli Trenčianske Teplice spojené s Trenčianskou Teplou elektrifikovanou traťou.⁹⁴ Počas prvej svetovej vojny slúžili kúpele prevažne raneným vojakom. V medzivojnovom období sa v kúpeľoch opäť budovalo a modernizovalo. Medzi budovy postavené v tomto období patrí Domov speváckeho zboru slovenských učiteľov, kúpalisko Zelená žaba, liečebný dom Machnáč a iné. Po roku 1948 boli kúpele zoštátnené a do roku 1989 tu bolo vybudovaných niekoľko nových kúpeľných domov.⁹⁵ Napríklad v roku 1966 otvorený liečebný dom Pax alebo liečebný dom Krym, postavený na mieste, kde stála jedna z najdôležitejších budov kúpeľov, Grandhotel Teplice.⁹⁶

⁹⁰ ŠÍPOŠ, Ján, ONDREJKOVIČ, Ivan. *Trenčianske Teplice*. 1. vydanie. Bratislava: Vydavateľstvo Obzor, n. p., 1989. s. 32. ISBN 80-215-0025-5.

⁹¹ Tamtiež, s. 32-33.

⁹² KOVÁČIK, Ján. *Pri prameni uzdravujúcom – záznamy a črty z histórie Trenčianskych Teplíc*. Žilina: Kníhtlačiareň Melentrich, 1942. s. 38.

⁹³ ŠÍPOŠ, Ján, ONDREJKOVIČ, Ivan. *Trenčianske Teplice*. 1. vydanie. Bratislava: Vydavateľstvo Obzor, n. p., 1989. s. 35-36.

⁹⁴ Tamtiež, s. 38.

⁹⁵ HUSOVSKÁ, Ľudmila, TAKÁTSOVÁ, Júlia. *Slovensko Kúpele – Prechádzky za zdravím a krásou*. 1. vydanie. Vydavateľstvo Príroda, s.r.o., 2001. s. 100-101. ISBN 80-09-00266-9.

⁹⁶ DULLA, Matúš a kol. *Slávne kúpele Slovenska*. 1. vydanie. Bratislava: FOIBOS BOOKS SK s.r.o., 2014. s. 183. ISBN 978-80-87073-80-3.

6.4. Pamiatky

Hamam

Budova v orientálnom štýle bola postavená v roku 1888 na želanie majiteľky kúpeľov, Ifigénie de Harcourt.⁹⁷ Autorom návrhu bol architekt František Schmoranz ml., ktorý stavbu navrhol pre egyptského miestokráľa.⁹⁸ Majiteľka kúpeľov si model tejto stavby vyhladla na Svetovej výstave v Paríži.⁹⁹ Pre agresívne pôsobenie sírových výparov, ktoré začali poškodzovať výzdobu, vedenie kúpeľov premenilo vaňové kúpele na pánsku odpočívareň a obliekareň, a tým ich jedinečnú výzdobu zachránili. Stavba je národnou kultúrnou pamiatkou.¹⁰⁰

Obrázok č. 1. Hamam.

Zdroj: Hamam. In: *kupele-teplice.sk* [online]. [cit. 11.04.2017]. Dostupné z: https://www.kupele-teplice.sk/o_nas/hammam/

Sina

Sina je kúpeľný dom, postavený v rokoch 1870-1871.¹⁰¹ Medzi túto novorenesančnú stavbu a budovu Hamam, bola neskôr vtesnaná budova, v ktorej sa

⁹⁷ HUSOVSKÁ, Ľudmila, TAKÁTSOVÁ, Júlia. *Slovensko Kúpele – Prechádzky za zdravím a krásou*. 1. vydanie. Vydavateľstvo Príroda, s.r.o., 2001. s. 103. ISBN 80-09-00266-9.

⁹⁸ DULLA, Matúš a kol. *Slávne kúpele Slovenska*. 1. vydanie. Bratislava: FOIBOS BOOKS SK s.r.o., 2014. s. 185. ISBN 978-80-87073-80-3.

⁹⁹ HUSOVSKÁ, Ľudmila, TAKÁTSOVÁ, Júlia. *Slovensko Kúpele – Prechádzky za zdravím a krásou*. 1. vydanie. Vydavateľstvo Príroda, s.r.o., 2001. s. 103. ISBN 80-09-00266-9.

¹⁰⁰ DULLA, Matúš a kol. *Slávne kúpele Slovenska*. 1. vydanie. Bratislava: FOIBOS BOOKS SK s.r.o., 2014. s. 186. ISBN 978-80-87073-80-3.

¹⁰¹ HUSOVSKÁ, Ľudmila, TAKÁTSOVÁ, Júlia. *Slovensko Kúpele – Prechádzky za zdravím a krásou*. 1. vydanie. Vydavateľstvo Príroda, s.r.o., 2001. s. 103. ISBN 80-09-00266-9.

nachádza rovnomenný bazén. Ide o dielo architekta Artura Szalatnaia. Jeho fasáda z červenej tehly je strohá, prerušená iba obrovským okenným otvorom.¹⁰²

Kaštieľ

Budova kaštieľa pochádza z 18. storočia a bola postavený na želanie vtedajšieho majiteľa kúpeľov, Jozefa Illesházyho. Ide o jednoposchodovú budovu so štyrmi krídlami.¹⁰³ Inšpiráciou pre projekty kaštieľa bol typ talianskeho castella. Jozef Illesházy obýval iba časť kaštieľa, tú zvyšnú mohli využívať vznešení kúpeľní hostia.¹⁰⁴

Kúpeľná dvorana (Kursalon)

Kúpeľná dvorana bola dokončená v roku 1892. František Schmoranz ml. ju naprojektoval tak, aby sa v strede nachádzala polkruhová koncertná a divadelná sieň, obkolesená dvomi krídlami, v ktorých bola čítareň a kaviareň.¹⁰⁵ Súčasný vzhľad budovy nekorešponduje s tým pôvodným, keďže viackrát vyhorela.¹⁰⁶ V roku 1931 bol vedľa Kúpeľnej dvorany pristavaný Hudobný pavilón. Súčasná podoba Kúpeľnej dvorany pochádza z roku 1948, jej prestavbu naprojektoval Bohuslav Fuchs. Postavené však bolo iba severné krídlo, ktoré obsahovalo kino a knižnicu.¹⁰⁷

Vila Tereza

Vila Tereza bola postavená v roku 1898 podľa romantického návrhu viedenského architekta pre vlastníka sklárni, Maximiliána Göpferta.¹⁰⁸

Hotel Most slávy

Hotel Most slávy tvoria štyri vily. Najstaršou je Vera, postavená bola v roku 1899. Vilu Dea postavili v roku 1911 a dve secesné vily, Miramare a Corfu, o rok neskôr. Pred hotelom stojí socha Charlieho Chaplina a Starý Most slávy.¹⁰⁹

¹⁰²DULLA, Matúš a kol. *Slávne kúpele Slovenska*. 1. vydanie. Bratislava: FOIBOS BOOKS SK s.r.o., 2014. s. 187. ISBN 978-80-87073-80-3.

¹⁰³HUSOVSKÁ, Ľudmila, TAKÁTSOVÁ, Júlia. *Slovensko Kúpele – Prechádzky za zdravím a krásou*. 1. vydanie. Vydavateľstvo Príroda, s.r.o., 2001. s. 103. ISBN 80-09-00266-9.

¹⁰⁴HAVELKOVÁ, Silvia. *Spríevodca mestom Trenčianske Teplice*. 1. vydanie. Trenčianske Teplice: Oblastná organizácia cestovného ruchu, 2014. s. 21-22. ISBN 978-80-971936-4-5.

¹⁰⁵DULLA, Matúš a kol. *Slávne kúpele Slovenska*. 1. vydanie. Bratislava: FOIBOS BOOKS SK s.r.o., 2014. s. 196. ISBN 978-80-87073-80-3.

¹⁰⁶HAVELKOVÁ, Silvia. *Spríevodca mestom Trenčianske Teplice*. 1. vydanie. Trenčianske Teplice: Oblastná organizácia cestovného ruchu, 2014. s. 22. ISBN 978-80-971936-4-5.

¹⁰⁷DULLA, Matúš a kol. *Slávne kúpele Slovenska*. 1. vydanie. Bratislava: FOIBOS BOOKS SK s.r.o., 2014. s. 197. ISBN 978-80-87073-80-3.

¹⁰⁸Tamtiež, s. 201.

Vila Vlára

Vila Vlára je secesno-eklektická budova z konca 19. storočia. Išlo o jeden z najväčších hotelov v meste. Počas druhej svetovej vojny bolo v podzemí väzenie.¹¹⁰

Obrázok č. 2. Vila Vlára.

Zdroj: Vlára. In: *kupele-teplíce.sk* [online]. [cit. 11.04.2017]. Dostupné z: https://www.kupele-teplíce.sk/liecebne_domy/vlara/

Budova malej vodnej elektrárne

Budova malej vodnej elektrárne bola postavená v štýle art-deco a zásobovala elektrikou obec aj kúpele.¹¹¹ Pochádza z roku 1920, v letnej sezóne plávali vo fontánovej časti rybičky. V osemdesiatych rokoch slúžila ako hudobný pavilón. Patrí ku kultúrnym pamiatkam.¹¹²

Obrázok č.3. Malá vodná elektráreň.

Zdroj: vlastná fotodokumentácia

¹⁰⁹ HAVELKOVÁ, Silvia. *Spríevodca mestom Trenčianske Teplice*. 1. vydanie. Trenčianske Teplice: Oblastná organizácia cestovného ruchu, 2014. s. 30. ISBN 978-80-971936-4-5.

¹¹⁰ Tamtiež, s. 27.

¹¹¹ DULLA, Matúš a kol. *Slávne kúpele Slovenska*. 1. vydanie. Bratislava: FOIBOS BOOKS SK s.r.o., 2014. s. 203. ISBN 978-80-87073-80-3.

¹¹² HAVELKOVÁ, Silvia. *Spríevodca mestom Trenčianske Teplice*. 1. vydanie. Trenčianske Teplice: Oblastná organizácia cestovného ruchu, 2014. s. 28. ISBN 978-80-971936-4-5.

V Trenčianskych Tepliciach sa nachádza mnoho funkcionalistických stavieb z medzivojnového obdobia. Medzi najvýznamnejšie patria:

Liečebný dom Machnáč

Liečebný dom Machnáč sa zaraďuje k vrcholným dielam modernej architektúry na území Slovenska.¹¹³ Táto funkcionalistická stavba bola postavená v rokoch 1929 až 1932 podľa projektu českého architekta Jaromíra Krejčara.¹¹⁴ Oblé rohy hlavnej budovy spolu s terasami a kovovými zábradliami vytvárajú dojem lodnej paluby, budova tak pripomína parník.¹¹⁵ V roku 1989 bola zaradená medzi kultúrne pamiatky.¹¹⁶

Obrázok č. 4. Liečebný dom Machnáč.

Zdroj: vlastná fotodokumentácia

Liečebný dom Esplanade

Liečebný dom Esplanade je funkcionalistickou stavbou pochádzajúcou z rokov 1933 až 1934. Je dielom architekta Artura Szalatnaia.¹¹⁷

Termálne kúpalisko Zelená žaba

Kúpalisko Zelená žaba bolo vybudované na mieste bývalého kameňolomu.¹¹⁸ Nachádza sa nad mestom. Projekty na realizáciu kúpaliska sú dielom architekta

¹¹³ DULLA, Matúš a kol. *Slávne kúpele Slovenska*. 1. vydanie. Bratislava: FOIBOS BOOKS SK s.r.o., 2014. s. 191. ISBN 978-80-87073-80-3.

¹¹⁴ HUSOVSKÁ, Ľudmila, TAKÁTSOVÁ, Júlia. *Slovensko Kúpele – Prechádzky za zdravím a krásou*. 1. vydanie. Vydavateľstvo Príroda, s.r.o., 2001. s. 103. ISBN 80-09-00266-9.

¹¹⁵ DULLA, Matúš a kol. *Slávne kúpele Slovenska*. 1. vydanie. Bratislava: FOIBOS BOOKS SK s.r.o., 2014. s. 192. ISBN 978-80-87073-80-3.

¹¹⁶ HAVELKOVÁ, Silvia. *Spríevodca mestom Trenčianske Teplice*. 1. vydanie. Trenčianske Teplice: Oblastná organizácia cestovného ruchu, 2014. s. 23. ISBN 978-80-971936-4-5.

¹¹⁷ HUSOVSKÁ, Ľudmila, TAKÁTSOVÁ, Júlia. *Slovensko Kúpele – Prechádzky za zdravím a krásou*. 1. vydanie. Vydavateľstvo Príroda, s.r.o., 2001. s. 104. ISBN 80-09-00266-9.

¹¹⁸ DULLA, Matúš a kol. *Slávne kúpele Slovenska*. 1. vydanie. Bratislava: FOIBOS BOOKS SK s.r.o., 2014. s. 194. ISBN 978-80-87073-80-3.

Bohuslava Fuchsa. Stavba sa realizovala v rokoch 1936 až 1937.¹¹⁹ Okrem bazénov tu boli postavené prezliekarne, miestnosti pre masérov a reštaurácia.¹²⁰ Funkcionalistická stavba má veľkú umeleckú hodnotu a je zapísaná v Ústrednom zozname kultúrnych pamiatok na Slovensku.¹²¹

Obrázok č. 5. Kúpalisko Zelená žaba.

Zdroj: Zelená žaba. In: *kupelezelenazaba.sk* [online]. [cit. 11.04.2017]. Dostupné z: <http://www.kupelezelenazaba.sk/>

Budova železničnej stanice

Budova železničnej stanice bola postavená v rokoch 1939 až 1941, na trati vedúcej do kúpeľov z Trenčianskej Teplej. Budova stanice patrí ku kultúrnym pamiatkam.¹²²

Domov speváckeho zboru slovenských učiteľov

Domov speváckeho zboru slovenských učiteľov, ktorého návrh pochádza od Milana Harminca, bol dokončený v roku 1933. V areáli sa nachádzajú aj tenisové kurty a kúpalisko.¹²³

Rímsko-katolícky kostol sv. Štefana Kráľa

Rímsko-katolícky kostol sa nachádza v centre mesta, na začiatku pešej zóny a pochádza z roku 1888.¹²⁴ Na kostole sú zachované dobové vitráže, ako aj pôvodný zvon zo starého dreveného kostola.¹²⁵

¹¹⁹ HUSOVSKÁ, Ľudmila, TAKÁTSOVÁ, Júlia. *Slovensko Kúpele – Prechádzky za zdravím a krásou*. 1. vydanie. Vydavateľstvo Príroda, s.r.o., 2001. s. 104. ISBN 80-09-00266-9.

¹²⁰ DULLA, Matúš a kol. *Slávne kúpele Slovenska*. 1. vydanie. Bratislava: FOIBOS BOOKS SK s.r.o., 2014. s. 195. ISBN 978-80-87073-80-3.

¹²¹ HAVELKOVÁ, Silvia. *Spríevodca mestom Trenčianske Teplice*. 1. vydanie. Trenčianske Teplice: Oblastná organizácia cestovného ruchu, 2014. s. 23. ISBN 978-80-971936-4-5.

¹²² Tamtiež, s. 24.

¹²³ HAVELKOVÁ, Silvia. *Spríevodca mestom Trenčianske Teplice*. 1. vydanie. Trenčianske Teplice: Oblastná organizácia cestovného ruchu, 2014. s. 24. ISBN 978-80-971936-4-5.

Evanjelický kostol

Evanjelický kostol pochádza z tridsiatych rokov 20. storočia a má strohú elegantnú fasádu.¹²⁶ Nachádza sa v Kúpeľnom parku.

V obci stála aj synagóga (z roku 1866), ale po druhej svetovej vojne bola zbúraná. Medzi ďalšie sakrálne pamiatky patrí Lurdská jaskyňa Panny Márie pod Machnáčom (z roku 1935) alebo Socha Jána Nepomuckého (z roku 1730).¹²⁷

K ďalším stavbám s historickou a architektonickou hodnotou patria: **budova bývalej nemocnice** (otvorenej v roku 1930), **Vila Zorka** (z roku 1928), **budova pošty** (predtým vila Sanssouci z rokov 1934-1935, ktorú navštívil aj Edvard Beneš), **Vila Margit** a **Vila Krista** (obe pochádzajú z konca 19. storočia a začiatku 20. storočia), **Štefánia dvor** (z roku 1900, pomenovaný podľa manželky vtedajšieho následníka trónu), **Hotel Adria** (predtým vila Dobromila), **Orava** (budova z roku 1913, slúžila na ubytovacie účely, názov Orava dostala až v druhej polovici 20. storočia), **Vila Viktória** (v novogotickom štýle, pôvodne letohrádok rodiny Motešických), **Vily Diana, Savoy a Pavla, Hotel Pramenný dvor** prepojený s budovou **Eskulap, liečebný dom Atlantis** (z roku 1890), **Vily Lipa, Salvator, Agra a Mon Plaisir** (všetky štyri pochádzajú z prelomu 19. a 20. storočia). **Penzióny Venezia I a II** nachádzajúce sa na okraji kúpeľného parku, pochádzajú z konca 19. storočia. Neďaleký **Penzión Baske** je postavený v novorenesančnom slohu. A napokon **Hotel Praha, Vila Arco** či **Zemányiho vily**.¹²⁸

Nájsť tu môžeme aj viaceré pamätníky, napríklad Pamätník obetiam prvej svetovej vojny, Pamätník padlým v Slovenskom národnom povstaní či Pamätník amerických letcov.¹²⁹

¹²⁴ HUSOVSKÁ, Ľudmila, TAKÁTSOVÁ, Júlia. *Slovensko Kúpele – Prechádzky za zdravím a krásou*. 1. vydanie. Vydavateľstvo Príroda, s.r.o., 2001. s. 105. ISBN 80-09-00266-9.

¹²⁵ HAVELKOVÁ, Silvia. *Spríevodca mestom Trenčianske Teplice*. 1. vydanie. Trenčianske Teplice: Oblastná organizácia cestovného ruchu, 2014. s. 32. ISBN 978-80-971936-4-5.

¹²⁶ DULLA, Matúš a kol. *Slávne kúpele Slovenska*. 1. vydanie. Bratislava: FOIBOS BOOKS SK s.r.o., 2014. s. 193. ISBN 978-80-87073-80-3.

¹²⁷ HAVELKOVÁ, Silvia. *Spríevodca mestom Trenčianske Teplice*. 1. vydanie. Trenčianske Teplice: Oblastná organizácia cestovného ruchu, 2014. s. 33-34. ISBN 978-80-971936-4-5.

¹²⁸ Tamtiež, s. 25-31.

¹²⁹ HAVELKOVÁ, Silvia. *Spríevodca mestom Trenčianske Teplice*. 1. vydanie. Trenčianske Teplice: Oblastná organizácia cestovného ruchu, 2014. s. 39-40. ISBN 978-80-971936-4-5.

6.5. Prírodné zaujímavosti

Viacero možností sa naskytne aj turistom, ktorých zaujímajú nielen historické a architektonické pamiatky, ale aj prírodné krásy. Vybrať si môžu z viacerých možností, ktoré mesto a jeho okolitá príroda ponúka.

Trubárka

Trubárka je približne sedemhektárová národná prírodná rezervácia, ktorej sa vyskytujú zriedkavé druhy flóry aj fauny.¹³⁰

Potok v Havránkovej doline

Potok v Havránkovej doline je prírodnou pamiatkou od osemdesiatych rokov 20. storočia. Nemá veľkú rozlohu, ale po jeho brehoch sa vyskytujú porasty a biocenózy dna.¹³¹

Žihľavník-Baske

Žihľavník-Baske je národná prírodná rezervácia s rozlohou 130 hektárov a chránená je kvôli zmiešaným porastom.¹³²

Náučný chodník na Klepáč

Trasa tohto náučného chodníka vedie k vrcholom Klepáč a Machnáč. Začína sa v Kúpeľnom parku. Z vrcholu Klepáča je výhľad, nachádza sa tu prístrešok aj ďalekohľad. Výstup na Machnáč je prudký, na jeho vrchole sa nachádza drevený kríž. Tento náučný turistický chodník je zvládnuteľný pre všetky vekové kategórie a výstup by mal trvať dve a pol hodiny.¹³³

Výstup na Jeleňa

Na trase tohto náučného chodníka je viacero vyhládok, napríklad Jeleň, Biela skala či úplne nové vyhládky na Spálenej. Na trase sa nachádza viacero lavičiek,

¹³⁰ HAVELKOVÁ, Silvia. *Spríevodca mestom Trenčianske Teplice*. 1. vydanie. Trenčianske Teplice: Oblastná organizácia cestovného ruchu, 2014. s. 16. ISBN 978-80-971936-4-5.

¹³¹ Tamtiež, s. 16.

¹³² HAVELKOVÁ, Silvia. *Spríevodca mestom Trenčianske Teplice*. 1. vydanie. Trenčianske Teplice: Oblastná organizácia cestovného ruchu, 2014. s. 16. ISBN 978-80-971936-4-5.

¹³³ Náučný turistický chodník na Klepáč. In: *Visit-teplice.com* [online]. [cit. 20.03.2017]. Dostupné z: <http://visit-teplice.com/vylety-do-prirody-a-slavnej-minulosti/aktivne-pesi-a-na-bicykli-2/naucny-turisticky-chodnik-na-klepac/>

altánkov a kaplnka. Táto trasa má začiatok pri budove železničnej stanice. S odbočkou na skalnatý Grófovec trvá trasa asi tri hodiny.¹³⁴

Ďalším náučným chodníkom je štvorkilometrový **Lesnícky náučný chodník**, ktorý má desať zastávok, na ktorých sa turista môže dozvedieť viac informácií o lese, stromoch a lesnej zvery.¹³⁵

Kúpeľný park

Kúpeľný park má rozlohu osemnásť hektárov a bol vybudovaný v roku 1873. Nachádza sa v ňom aj umelo vytvorené jazierko, ktoré sa kedysi využívalo ako kúpalisko. V parku sa nachádza veľa vzácnych drevín, napríklad tisovec dvojradový, ktorý patrí ku chráneným druhom či dvestoročná lipa malolistá. Ďalej tu rastú platany, metasekvoje a iné. Na svahoch parku sa nachádza Jánošíkova jaskyňa.¹³⁶

Obrázok č. 6. Kúpeľný park.

Zdroj: vlastná fotodokumentácia

6.6. Ostatné atraktivity

Pitný prameň Ifigénia

Pitný prameň Ifigénia bol navŕtaný v roku 2003 a má výrazný sírový zápach. Voda je určená najmä na tráviace problémy.¹³⁷

¹³⁴ Turistický výstup na Jeleňa. In: *Visit-teplice.com* [online]. [cit. 20.03.2017]. Dostupné z: <http://visit-teplice.com/vylety-do-prirody-a-slavnej-minulosti/aktivne-pesi-a-na-bicykli-2/turisticky-vystup-na-jelena/>

¹³⁵ Prírodné hodnoty mikroregiónu Teplička. In: *Turista.teplice.sk* [online]. [cit. 18.03.2017]. Dostupné z: <http://turista.teplice.sk/pruvodce/17612/>

¹³⁶ Prírodné hodnoty mikroregiónu Teplička. In: *Turista.teplice.sk* [online]. [cit. 18.03.2017]. Dostupné z: <http://turista.teplice.sk/pruvodce/17612/>

¹³⁷ HAVELKOVÁ, Silvia. *Spríevodca mestom Trenčianske Teplice*. 1. vydanie. Trenčianske Teplice: Oblastná organizácia cestovného ruchu, 2014. s. 38. ISBN 978-80-971936-4-5.

Medzinárodný filmový festival

Medzinárodný filmový festival Art Film Fest sa v Trenčianskych Tepliciach usporadúval od roku 1993. Počas neho navštívilo mesto viacero filmových hviezd, slovenských aj zahraničných. Herci pozvaní na festival si pripínali tabuľku so svojím menom na Mosty slávy. V roku 2015 sa festival presťahoval do Košíc. Od roku 2016 sa však v meste koná International Film Festival Trenčiansky Teplice. Počas tohto festivalu sa nielen premietajú filmy a odovzdávajú ocenenia filmovým tvorcom, súčasťou sú aj viaceré sprievodné podujatia. Patrí k nim inštalácia umeleckých diel priamo v Kúpeľnom parku, ako aj vytvorenie oddychovej zóny v parku s jedlom a nápojmi. Organizujú sa koncerty na kúpalisku Zelená žaba a umelecké výstavy na netradičných miestach, napríklad v opustenom Liečebnom dome Machnáč a v chátrajúcej budove železničnej stanice.¹³⁸

S filmovým festivalom sa spája aj existencia dvoch Mostov slávy, starého a nového. **Starý Most slávy** je možné nájsť pred Hotelom Most slávy.¹³⁹ **Nový most slávy** bol postavený v roku 2009 pred Kúpeľnou dvoranou.¹⁴⁰

Úzkokoľajová elektrická železnica

Trať úzkokoľajovej elektrickej železnice bola postavená už v roku 1909 a je najstaršou slovenskou verejnou elektrickou traťou.¹⁴¹ Električka z Trenčianskej Teplej do Trenčianskych Teplíc po nej premáva počas letných víkendov alebo v špeciálne vybraných dňoch. V tomto roku bude premávať od 17.6. 2017 do 2.9. 2017.¹⁴² V rámci špeciálnych jazd električka premáva vždy jeden deň z dôvodu zvláštnej príležitosti. V apríli tu bude Veľkonočná električka, v máji Svätofloriánska a v júni bude premávať pri príležitosti osláv medzinárodného dňa detí.¹⁴³

¹³⁸ *Filmový festival Trenčianske Teplice* [online]. [cit. 22.03.2017]. Dostupné z: <http://festivalteplice.sk/>

¹³⁹ HUSOVSKÁ, Ľudmila, TAKÁTSOVÁ, Júlia. *Slovensko Kúpele – Prechádzky za zdravím a krásou*. 1. vydanie. Vydavateľstvo Príroda, s.r.o., 2001. s. 105. ISBN 80-09-00266-9.

¹⁴⁰ HAVELKOVÁ, Silvia. *Sprievodca mestom Trenčianske Teplice*. 1. vydanie. Trenčianske Teplice: Oblastná organizácia cestovného ruchu, 2014. s. 42. ISBN 978-80-971936-4-5.

¹⁴¹ KRÁL, Milan. *Zrušenú električku chcú vrátiť na koľaje*. [online]. www.pravda.sk. [cit. 2017-03-23]. Dostupné z: <http://spravy.pravda.sk/regiony/clanok/295833-zrusenu-elektricku-chcu-vratit-na-koľaje/>.

¹⁴² Cestovný poriadok. In: *Trezka.sk* [online]. [cit. 22.03.2017]. Dostupné z: <http://www.trezka.sk/index.php/o-nas-trez/cestovny-poriadok>

¹⁴³ Najbližšie akcie. In: *Trezka.sk* [online]. [cit. 22.03.2017]. Dostupné z: <http://www.trezka.sk/index.php/akcie>

6.7. Zaujímavosti v blízkom okolí

Za blízke okolie sa v tejto práci považuje okolie vo vzdialenosti 15 kilometrov od Trenčianskych Teplíc. Jednotlivé lokality boli vybraté, pretože v rámci danej vzdialenosti patria k tým najzaujímavejším a pre návštevníka predstavujú širokú škálu možností ako stráviť voľný čas. Od prechádzok historickým mestom, návštevu hradu, múzeí a galérií, cez kultúrne podujatia až po športové vyžitie. Navyše sú dobre dostupné z Trenčianskych Teplíc autom aj autobusovou dopravou.

Mesto Trenčín

Trenčín je turisticky atraktívne mesto. Nachádza sa tu množstvo pamiatok ako sprístupnený hrad, mestská veža, Katov dom, rímsky nápis vytesaný do skaly z roku 179, synagóga, Piaristický kostol sv. Františka Xaverského, Farský kostol Narodenia Panny Márie, Mierové námestie – mestská pamiatková rezervácia a mnohé iné. Na prechádzky a turistiku je možné využiť Lesopark Brezinu, náučný chodník Vznik a vývoj lesa, náučný chodník Sever alebo Park M.R. Štefánika, ktorý leží neďaleko centra. Na hrade, v Katovom dome a v mestskej veži sa nachádzajú múzeá. Mesto má aj výtvarnú galériu, Galériu M.A. Bazovského a výstavná sieň sa nachádza aj v synagóge.¹⁴⁴ Z kultúrno-spoločenských akcií sa tu pravidelne organizuje majáles, Noc múzeí a galérií, Noc divadiel, vianočné trhy a mnohé iné, divadelné predstavenia a koncerty, je tu niekoľko kín. Veľa príležitostí ponúka mesto aj pre milovníkov športu, pretože okrem spomínaných náučných chodníkov, sa tu nachádza niekoľko športových zariadení ako krytá plaváreň, zimný štadión, športové hala, futbalový štadión, tenisové kurty, paintballový klub či fitness centrá.¹⁴⁵

Ubytovacích zariadení je tu dostatok, od štvorhviezdičkových hotelov cez penzióny, ubytovne až po autokemping. Rovnako široké sú možnosti stravovania, keďže sa v meste nachádza množstvo kaviarní, vinárni, barov, reštaurácií, čajovňa.

Mesto Nová Dubnica

Pamiatky ani múzeá sa v Novej Dubnici nenachádzajú, ale mesto je významné z architektonického hľadiska. S jeho budovaním sa začalo v päťdesiatych rokoch 20. storočia pri rozširovaní strojárkej výroby v neďalekej Dubnici nad Váhom. Nové

¹⁴⁴ *Mesto Trenčín* [online]. ©2009 [cit. 25.03.2017]. Dostupné z: <http://www.trencin.sk/mesto>

¹⁴⁵ *Mesto Trenčín* [online]. ©2009 [cit. 25.03.2017]. Dostupné z: <http://www.visittrencin.sk/>

mestečko slúžilo pre jej zamestnancov a bolo postavené podľa projektov architekta Jiřího Krohu. Išlo o návrh ideálneho socialistického mestečka. V meste nie je veľa ubytovacích možností, iba dva hotely. O niečo viac sa tu nachádza reštaurácií a kaviarní.¹⁴⁶

Dubnica nad Váhom

Mesto má už moderný ráz, nemá historické centrum. Zo zachovalých pamiatok stojí za pozornosť napríklad kostol sv. Jakuba, kaštieľ, v ktorom sa nachádza múzeum, s príľahlým parkom. Je to vhodné miesto na oddych, sú tu lavičky, zrekonštruovaná grotta s vyhlídkovou vežou, detské ihrisko. V meste sa pravidelne organizuje Dubnický folklórny festival, rôzne koncerty a divadelné predstavenia, nachádza sa tu aj kino. Návštevník môže využiť niekoľko možností na ubytovanie. Stravovacích zariadení sa tu nachádza podstatne viac. Zo športových zariadení je možné využiť futbalový aj zimný štadión, športový areál s tenisovými kurtami a možnosťou hrať minigolf.¹⁴⁷

Motešice

Neďaleká obec Motešice je známa najmä žrebčínom. V areáli je možné sa ubytovať, organizujú sa tu jazdecké podujatia, prebiehajú jazdecké kurzy, prázdninová jazdecká škola. Taktiež je možno objednať prehliadku žrebčína.¹⁴⁸

¹⁴⁶ 20. Krohova architektúra mesta Nová Dubnica. In: *Tsk.sk* [online]. 21. 05. 2009 [cit. 27.03.2017]. Dostupné z: https://www.tsk.sk/cestovny-ruch/sedem-divov-trencianskeho-samospravneho-kraja/nominacie-na-7-divov-tsk/20.-krohova-architektura-mesta-nova-dubnica.html?page_id=9355

¹⁴⁷ Kultúrne pamiatky. In: *Dubnica.sk* [online]. [cit. 22.03.2017]. Dostupné z: <http://www.dubnica.sk/informacie-pre-turistov/kulturne-pamiatky>

¹⁴⁸ *Žrebčín Motešice* [online]. ©2017 [cit. 27.03.2017]. Dostupné z: <http://www.furioso.sk/>

7. Analýza aktuálneho stavu cestovného ruchu

7.1. Analýza dopravnej dostupnosti

Trenčianske Teplice sú dostupné viacerými spôsobmi. Mesto leží na západnom Slovensku, v blízkosti hraníc s Českou republikou a vo vzdialenosti približne 150 kilometrov od hlavného mesta. Najideálnejší prístup je autom. S Bratislavou sú Trenčianske Teplice spojené diaľnicou. Na území mesta sa nachádza čerpacia stanica a kúpeľní hostia majú k dispozícii parkoviská pri hoteloch, niektoré sú spoplatnené. Návštevníci majú k dispozícii tiež platené parkoviská a parkovacie úseky, problém s voľnými miestami tu však býva hlavne počas prebiehania vyhľadávaných kultúrnych akcií, napríklad v čase konania filmového festivalu.

Do Trenčianskych Teplíc sa dá dostať aj vlakom. V neďalekých mestách, Trenčianska Teplá a Trenčín majú zastávku rýchliky na trase Bratislava-Košice. Z vlakovej stanice či už v Trenčianskej Teplej alebo Trenčíne sa návštevník do Trenčianskych Teplíc dostane autobusovou dopravou. Autobusové spojenia sú pomerne časté, zastávok v meste je niekoľko. Viaceré sa nachádzajú priamo v centre, buď neďaleko pešej zóny alebo Kúpeľného parku. Kúpeľní hostia môžu využiť aj spoplatnenú službu poskytujúcu Kúpeľmi Trenčianske Teplice, a. s., ktorá zabezpečuje dopravu z a do Trenčianskej Teplej alebo Trenčína.¹⁴⁹ Rovnako je možné využiť niektorú z mnohých taxislužieb. Posledné dve možnosti prístupu sú vhodné pre hendikepovaných návštevníkov, pretože premávajúce autobusy nie sú bezbariérové.

Približne vo vzdialenosti 60 kilometrov od Trenčianskych Teplíc, sa nachádza Letisko Piešťany. Ide o menšie, regionálne letisko. V Bratislave sa nachádza medzinárodné letisko, z ktorého letecké spoločnosti lietajú do európskych aj mimoeurópskych miest. A napokon, jednou z možností prístupu je aj viedenské letisko, neďaleko Bratislavy.

Z vyššie uvedených informácií teda vyplýva, že dopravná dostupnosť Trenčianskych Teplíc je veľmi dobrá. Návštevníci majú k dispozícii viaceré možnosti.

¹⁴⁹ Ako sa k nám dostanete. In: *Kupele-teplice.sk* [online]. [cit. 22.03.2017]. Dostupné z: http://www.kupele-teplice.sk/kontakt/ako_sa_k_nam_dostanete/

Vybrať si môžu s ohľadom na požadovanú kvalitu, pohodlie, zdravotný stav aj finančné možnosti.

7.2. Analýza historických pamiatok

Ako vyplýva z predchádzajúcej kapitoly, v Trenčianskych Tepliciach sa nachádza množstvo historických pamiatok, predovšetkým kúpeľné domy a vily. Ich prehliadky je možné absolvovať v rámci nenáročnej prechádzky. Tie najzaujímavejšie pamiatky sa nachádzajú blízko pri sebe. Viaceré lemujú pešiu zónu a s ňou súbežnú ulicu, zvyšné je možné nájsť v Kúpeľnom parku a jeho okolí. Je si z čoho vybrať, keďže okrem spomínaných kúpeľných domov a vil, sa tu nachádza aj niekoľko technických pamiatok (napríklad Malá vodná elektrárňa), sakrálne stavby a viacero pamätníkov.

Budovy v meste sú zaujímavé najmä z architektonického hľadiska. Na jednej ulici sa nachádza kaštieľ z 18. storočia, kúpeľné domy z prelomu 19. a 20. storočia, budova odpočívárne v orientálnom štýle a viaceré obrovské hotely postavené v druhej polovici 20. storočia. Na začiatku Kúpeľného parku zase návštevník objaví funkcionalistické budovy z medzivojnového obdobia. Ide o zaujímavú zmes architektonických štýlov, ktorá mestu dodáva zvláštny ráz.

Nie všetky budovy dnes slúžia svojmu pôvodnému účelu, a nie všetky sa nachádzajú vo vyhovujúcom technickom stave. Budov, ktoré chátrajú a potrebovali by rekonštrukciu, je viacero. Patrí k nim aj liečebný dom Machnáč. Tento funkcionalistický skvost, a zároveň národná kultúrna pamiatka, už roky neslúži tomu, na čo bol postavený. Rovnako nevyužívané sú aj vily Salvator, Lipa, Slávia, Savoy a Diana a tiež budova malej vodnej elektrárne.

Chátra aj budova železničnej stanice, ktorá je tiež národnou kultúrnou pamiatkou. Záujemcov o jej prenájom je viacero. Jedným z nich je nezisková organizácia, ktorá prevádzkuje aj občasné jazdy električky. V priestoroch by chceli vybudovať múzeum stanice, ako aj verejné toalety.¹⁵⁰

¹⁵⁰ LUPRICH, ANDREJ. Stanica v Tepliciach roky chátra, záujemcov o prenájom je viac. In: *Sme.sk* [online]. 16.03. 2017 [cit. 25.3.2017]. Dostupné z: <https://nastrencin.sme.sk/c/20484538/stanica-v-tepliciach-roky-chatra-zaujemcov-o-prenajom-je-viac.html>

Príkladom obnovy významnej pamiatky môže byť novootvorené Kúpalisko Zelená Žaba. Zatvorené bolo 15 rokov, po náročnej rekonštrukcii ho otvorili v roku 2015. Tá musela prebiehať so súhlasom pamiatkarov, keďže ide o pamiatkovo chránené zariadenie.¹⁵¹ V súčasnosti prebieha aj rekonštrukcia vily Tereza.

Budova Hammam je využívaná ako odpočívareň, no je možné ju navštíviť aj v rámci organizovanej prehliadky.¹⁵² Hneď vedľa stojaci bazén Sina je taktiež v dobrom stave a stále ho využívajú kúpeľní hostia. K stále využívaným kúpeľným zariadeniam patria historické budovy Atlantis, Vlára, Viktória, Esplanade, Pramenný dvor či budova kaštieľa. Ku zrekonštruovaným budovám patria aj veľké hotely Pax a Krym pochádzajúce z obdobia socializmu.

V budove Kúpeľnej dvorany sídli Kursalon Trenčianske Teplice. Nachádza sa tu reštaurácia, salónik, koncertná a kongresová hala, v lete sa využíva aj veľká terasa. V budove prebiehajú všetky významné kultúrne a spoločenské podujatia, organizujú sa tu kongresy, usporadúvajú sa tu svadby, stužkové, firemné večierky.

Potenciál pamiatok však nie je využitý naplno. Veľa z naozaj vzácných budov chátra a rozpadáva sa, iné sú síce zrekonštruované, ale nie vždy vhodným spôsobom. Ich nový vzhľad nezapadá do koloritu mesta a pôsobí rušivo, napríklad pre príliš moderné prvky ako biele plastové okná na historickej budove, výrazná farba fasády, rušivo pôsobiace názvy obchodov. Najmä na konci pešej zóny sa nachádzajú nevzhľadné budovy, lákavo nepôsobí ani časť Kúpeľného parku, kde sa nachádza už spomínaný liečebný dom Machnáč a budova vodnej elektrárne.

7.3. Prehľad a analýza možností ubytovania, wellness služieb a organizovania akcií kongresového cestovného ruchu

V Trenčianskych Tepliciach je prevádzke viacero druhov a kategórií ubytovania. V ponuke sú hotely, kúpeľné domy, penzióny, ale aj ubytovanie v súkromí. Táto analýza

¹⁵¹ LUPRICH, ANDREJ. Zajtra otvoria kúpalisko Zelená žaba. In: *Sme.sk* [online]. 31.07.2015 [cit. 25.03.2017]. Dostupné z: <https://nastrencin.sme.sk/c/7941590/zajtra-otvorja-kupalisko-zelena-zaba.html>

¹⁵² Hammam. In: *Kupele-teplce.sk* [online]. [cit. 23.03.2017]. Dostupné z: https://www.kupele-teplce.sk/o_nas/hammam/

je zameraná predovšetkým na veľké hotely, pretože oni majú v ponuke aj wellness služby a možnosti na organizovanie akcií kongresového cestovného ruchu, teda druhy cestovného ruchu, na ktoré sa táto bakalárska práca zameriava. V analýze teda nie sú zahrnuté všetky hotely nachádzajúce sa v meste.

Najvyššou kategóriou, ktorú môžeme v Trenčianskych Tepliciach nájsť sú štvorhviezdičkové hotely. Tie sú tri.

Hotel Panoráma

Hotel Panoráma je nový hotel zameraný na poskytovanie wellness služieb. Jeho wellness centrum zahŕňa bazény, sauny, vodné kúpele, širokú ponuku masáži, tepidárium. Ponúka aj jeden z aktuálnych trendov, a to zdravo orientovanú stravu. Záujemcom sú k dispozícii wellness balíčky, a to krátkodobé a dlhodobé, ďalej tematicky zamerané napríklad balíčok veľkonočný, dámska jazda, pánska jazda, pobyt pre seniorov. Hotel ponúka aj bezbariérovú izbu, všetky izby sú moderne vybavené. K ubytovaniu je možné priplatiť si stravovanie. Hostom je k dispozícii aj fitness centrum. K plateným službám patrí vyzdvihnutie na vlakovej či autobusovej zástavke a doprava do hotela, možnosť zapožičania bicyklov. Hotel je vhodný aj organizovanie kongresových aktivít. Disponuje totiž tromi miestnosťami vhodnými pre tieto účely, líšia sa kapacitnými možnosťami. V reštaurácii sa dajú organizovať väčšie akcie s kapacitou do 100 miest. Multifunkčná miestnosť s technickým vybavením sa dá upraviť na 40-60 miest. Menšie semináre, teda od 20 do 40 účastníkov, sa organizujú v zimnej záhrade. Multifunkčná miestnosť disponuje technickým vybavením, do zvyšných dvoch priestorov je ich hotel schopný tiež zabezpečiť. Návštevníci kongresov môžu využívať fitness a wellness centrum zadarmo. Hotel poskytuje aj občerstvenie v priebehu konania akcie.¹⁵³

Kúpeľný hotel Krym

Kúpeľný hotel Krym je kapacitne najväčší hotel a nachádza sa na pešej zóne. Svojim hosťom ponúka absolútny komfort, keďže priamo v ňom prebiehajú liečebné procedúry, sú tu ordinácie lekárov, zabezpečené stravovanie, krytý bazén aj vonkajší plavecký bazén. Hotel ponúka tri kategórie izieb, k dispozícii majú hostia reštauráciu,

¹⁵³ *Hotel Panoráma* [online]. [cit. 25.03.2017]. Dostupné z: <http://www.hoteltrenciansketeplice.sk/>

kaviareň, doplnkové služby ako kozmetika, kaderníctvo, fitness centrum a mnohé iné.¹⁵⁴

PARKHOTEL na Baračke

Tento malý hotel sa nachádza na kraji Kúpeľného parku. Ponúka viaceré typy wellness pobytov, napríklad beauty pobyt, pobyty pre seniorov, pre dvojice a rodiny s deťmi, detoxikačné pobyty. Nachádza sa v ňom krytý bazén a sauna, reštaurácia, kaviareň a letná terasa, menšia telocvičňa. V hoteli je možné organizovať menšie konferencie. K dispozícii je konferenčná miestnosť s kapacitou 60 ľudí s technickým vybavením a dva menšie salóny.¹⁵⁵

Ďalšou kategóriou sú trojhviezdičkové hotely.

Hotel Pax

Zrekonštruovaný hotel Pax leží priamo na pešej zóne a je prepojený s budovami, kde sa poskytujú procedúry, lekárske ordinácie sú priamo v hoteli. V ponuke sú aj bezbariérové izby. Nachádza sa tu reštaurácia, kaviareň (na šiestom poschodí s krásnym výhľadom), kongresová a spoločenská sála.¹⁵⁶

Hotel Flóra

Hotel Flóra leží neďaleko Kúpeľného parku, má bazénový komplex, saunový svet a fitness centrum. Je v aj ňom reštaurácia a kaviareň. V ponuke sú viaceré typy pobytov, napríklad liečebný, wellness, beauty, antistresový, pobyt pre seniorov. Hostia môžu využiť aj viaceré procedúry ako hydroterapia, elektroterapia, zábaly, liečebné cvičenia. V hoteli sa nachádza aj konferenčná sála pre 70 ľudí s technickým vybavením, menší salón s kapacitou 20 miest. K zapožičaniu sú k dispozícii bicykle.¹⁵⁷

¹⁵⁴ *Kúpeľný hotel Krym* [online]. [cit. 24.03.2017]. Dostupné z: https://www.kupele-teplice.sk/liecebne_domy/krym/

¹⁵⁵ *PARKHOTEL na Baračke* [online]. [cit. 25.03.2017]. Dostupné z: <http://www.parkhotelnabaracke.sk/trencianske-teplice>

¹⁵⁶ *Hotel Pax* [online]. [cit. 25.03.2017]. Dostupné z: https://www.kupele-teplice.sk/liecebne_domy/pax/

¹⁵⁷ *Hotel Flóra* [online]. ©2010 - 2016 [cit. 25.03.2017]. Dostupné z: <http://hotelflora.sk/>

Hotel Slovakia

Hotel Slovakia sa nachádza priamo na pešej zóne. V hoteli je kaviareň, bazén, relaxcentrum a zmenáreň. Kongresová sála ponúka 80 miest, je vybavená audiovizuálnou technikou.¹⁵⁸

Hotel Most slávy

Hotel Most slávy tvoria štyri vily, Miramare, Corfu, Dea a Vera, navzájom prepojené. K dispozícii je ponuka pobytov ponúkaných počas celého roka (liečebno-rehabilitačný, pre seniorov, romantický, regeneračný), sezónne (veľkonočný, silvestrovský) alebo podľa prania klienta, ktorý si vytvorí pomocou formuláru na webovej stránke hotela. V ponuke je niekoľko liečebných procedúr (elektroterapia, oxygenoterapia alebo rôzne zábaly), bazén, sauny, masáže. V hoteli sa nachádza reštaurácia, kaviareň, kongresová aula, viaceré salóniky, multifunkčná sála, všetky s technickým vybavením.¹⁵⁹

Hotel Praha ponúka tiež viaceré druhy pobytov ako regeneračné, liečebné, pre seniorov, rodinné. Wellness centrum (bazén, sauny, možnosť masáže) je iba pre hotelových hostí.¹⁶⁰ **Hotel Vila Anna** ponúka fínsku saunu, bazén, na požiadanie masáže, reštauráciu a kaviareň.¹⁶¹ A napokon **Hotel Margit** je malý hotel na pešej zóne, v ktorom sa nachádza iba sauna.¹⁶²

Súčasťou kúpeľov sú dvojhviezdičkové liečebné domy **Esplanade, Atlantis, Vlára, Viktória, Eskalup a Pramenný dvor**.¹⁶³

Penziónov v meste je niekoľko. Bližšie spomenutý bude aspoň **Penzión Baske**, ktorý leží v tichom prostredí Kúpeľného parku a ktorý už veľa rokov získava najvyššie ocenenia TREND TOP v kategórii Penzión roka na Slovensku. Ponúka viaceré druhy pobytov (víkendový, relaxačný, adventný), hydromasážnu vírivku, saunu, masáž na

¹⁵⁸ *Hotel Slovakia* [online]. [cit. 25.03.2017]. Dostupné z: <https://www.kupele-teplice.sk/ubytovanie/slovakia/>

¹⁵⁹ *Hotel Most slávy* [online]. ©2017 [cit. 25.03.2017]. Dostupné z: <http://www.hotelmotstslavy.sk/>

¹⁶⁰ *Hotel Praha* [online]. ©2015 [cit. 25.03.2017]. Dostupné z: <http://www.hotelpraha.sk/>

¹⁶¹ *Hotel Vila Anna* [online]. ©2002 - 2017 [cit. 25.03.2017]. Dostupné z: <http://www.hotelsite.sk/sk/vilaanna/>

¹⁶² *Hotel Margit* [online]. ©2009 [cit. 24.03.2017]. Dostupné z: <http://hotel-margit.webnode.sk/>

¹⁶³ *Termálne kúpele Trenčianske Teplice* [online]. [cit. 25.03.2017]. Dostupné z: <http://www.kupele-teplice.sk/uvod/>

požiadanie.¹⁶⁴ Okrem penziónov, ktorých je v meste okolo desiatky, je možné využiť aj ubytovanie v súkromí.

Keďže sa v tejto podkapitole analyzujú aj možnosti na usporiadanie kongresov a konferencií a tiež ponuka wellness služieb, treba spomenúť aj zariadenia, ktoré tieto služby ponúkajú, ale neponúkajú ubytovanie.

Kursalon Trenčianske Teplice

Kursalon Trenčianske Teplice je od svojho postavenia centrom kúpeľného kultúrneho a spoločenského života. Na konanie kongresov sú tu k dispozícii priestory koncertnej sály, kongresovej sály, reštaurácie a salónika. Celková kapacita môže byť do 800 osôb. Je tu veľká možnosť variability priestorov, dobrá akustika, technické vybavenie a catering.¹⁶⁵

Kúpele Zelená žaba

Kúpele Zelená žaba tvorí areál kúpaliska z tridsiatych rokov 20. storočia, o ktorom je bližšie písané v podkapitole Pamiatky. Po rozsiahlej rekonštrukcii je areál znovu otvorený aj s niekoľkými novinkami, akými sú unikátny saunový svet, ktorý pozostáva z domčekov v lese, alebo vytvorenie VIP zóny s lehátkami a vlastným personálom. Kúpalisko tvorí bazén pre dospelých aj pre deti. V ponuke je možnosť výberu masáže, nachádza sa tu reštaurácia.¹⁶⁶

Celkovo je ponuka ubytovania v Trenčianskych Tepliciach veľká. Turista si môže vybrať podľa svojich špeciálnych nárokov, finančných možností a služieb poskytovaných zariadeniami. Najluxusnejšou kategóriou v Trenčianskych Tepliciach sú štvorhviezdičkové hotely. Výber závisí od toho, či záujemca hľadá veľký hotel, navyše priamo v ktorom prebiehajú kúpeľné procedúry, či chce hotel zameraný na wellness služby alebo menší rodinný hotel s menšou ponukou v oblasti wellness. Najväčší výber je v kategórii trojhviezdičkových hotelov. Aj tu je možné vyberať od malých hotelov so saunou po väčšie s rozšírenými wellness službami. Takmer v každom sa nachádza hotelová reštaurácia aj kaviareň. Pri rozhodovaní je treba zvážiť, či je v hoteli bezbariérový prístup a bezbariérové izby, ak je potrebný, pretože tie nie sú vo všetkých

¹⁶⁴ *Penzión Baske* [online]. [cit. 24.03.2017]. Dostupné z: <http://www.penzionbaske.sk/>

¹⁶⁵ *Kursalon Trenčianske Teplice* [online]. [cit. 25.03.2017]. Dostupné z: <http://www.kursalonteplice.sk/>

¹⁶⁶ *Kúpele Zelená žaba* [online]. [cit. 25.03.2017]. Dostupné z: <http://www.kupelezelenazaba.sk/>

hoteloch. Skoro všetky z hotelov sa nachádzajú v centre mesta, jeden vzdialenejší sa nachádza síce mimo centra, ale je to príjemná prechádzka a navyše pokoj ocenia najmä hostia, ktorým to vyhovuje. Pomerne široká ponuka je aj v kategórii penziónov (od trojhviezdičkových po jednohviezdičkové) či ubytovania v súkromí. Turistická ubytovňa sa nachádza iba v Trenčianskej Teplej.

Aj pri organizovaní kongresov a konferencií si organizátor má z čoho vybrať. Zariadenia v Trenčianskych Tepliciach sú však vhodné pre menšie kongresy, vzhľadom na kapacitné možnosti väčšiny hotelov. Hotely štvorhviezdičkovej a trojhviezdičkovej kategórii reagujú na trend sľubne sa rozvíjajúceho konferenčného cestovného ruchu. Väčšina z hotelov preto disponuje miestnosťami vhodnými na organizovanie týchto akcií, a to konferenčnými sálami s potrebným technickým vybavením, salónikmi a reštauráciami. Navyše ponúkajú aj doplnkové služby ako kávová prestávka, možnosť využívať wellness centrum či zabezpečenie cateringu. Medzi hotelmi je možné vybrať podľa požadovanej kapacity, charakteru akcie, polohy hotela, prítomnosti wellness centra. Kongresy sa organizujú aj v Kursalone, kde nie je možnosť ubytovania, ale ide o zariadenie, ktoré ponúka v rámci mesta najväčšie kapacitné možnosti.

V prípade väčšiny hotelov k ich vybaveniu patrí aj väčšie či menšie wellness centrum. Sauna a možnosť masáže je už samozrejmosťou vo všetkých hoteloch, niektoré majú aj bazénové komplexy a rôzne relaxačné terapie a cvičenia. Okrem hotelov ponúkajú wellness služby aj Kúpele Zelená žaba, kde ale nie je možné ubytovať sa. Ak sa návštevník rozhoduje, kde využiť wellness služby, je potrebné si dopredu zistiť viac o veľkosti a vybavenosti wellness centra a ponuke wellness služieb. Taktiež treba dávať pozor, pretože nie všetky hotely sprístupňujú wellness centrá aj nehotelovým hosťom.

7.4. Analýza možností stravovania

Okrem spomínaných hotelových reštaurácií, sú v prevádzke približne ďalšie štyri reštaurácie, dve pizzerie, viaceré vinotéky a vinárne, niekoľko barov. Kaviarní, predovšetkým na pešej zóne je tiež mnoho, v lete sú otvorené aj predajne zmrzliny. Zaujímavé umiestnenie má kaviareň v hoteli Pax, a to na šiestom poschodí, odkiaľ je výhľad na mesto a okolie. Niektoré reštaurácie organizujú špeciálne zamerané akcie,

napríklad nedeľný brunch v reštaurácii kúpaliska Zelená žaba. Návštevník si môže vybrať z novopostavených reštaurácií, ale aj z tých s históriou. Napríklad reštaurácia v Kursalone alebo reštaurácia Ponorka, ktorá sídli v budove z 18. storočia a bývala zájazdovým hostincom.¹⁶⁷

7.5. Analýza športových možností

Trenčianske Teplice ponúkajú viacero možností na športové vyžitie. Nachádza sa v nich niekoľko športových areálov a v rámci nich tenisové kurty, futbalové ihriská, športová hala s možnosťou hrania loptových halových športov, viaceré bowlingové dráhy a minigolfový areál.¹⁶⁸

Príležitosti na pohyb sa nachádzajú aj Kúpeľnom parku. Jazierko v ňom sa v lete využíva na člnkovanie (člny prenajímajú priamo na brehu). V parku sa nachádza aj outdoorové fitness centrum, ktoré je prístupné pre všetkých a detské ihrisko. V neposlednom rade sa park využíva na prechádzky alebo behanie. V Trenčianskych Tepliciach začína niekoľko náučných chodníkov, viac aj menej náročných. Do okolia vedie šesť cyklotrás. Horské bicykle a kolobežky sa dajú zapožičať v športovom areáli a túto službu ponúkajú aj viaceré hotely. Mapa cyklotrás je k dispozícii v Turisticko-informačnom centre.¹⁶⁹

Ďalšou možnou športovou aktivitou je plávanie. V jednotlivých hoteloch a kúpeľných zariadeniach sa nachádzajú viaceré plavecké bazény, kryté aj vonkajšie. Organizujú sa tiež hodiny aqua aerobiku, a to raz do týždňa. K dispozícii je aj viaceré fitness centier, niektoré priamo v hoteloch, no prístup je možný aj pre neubytovaných hostí. Z cvičení sa môžu záujemcovia venovať pilatesu, joge alebo zumba.

7.6. Analýza kultúrnych a spoločenských možností

Najviac spoločenských a kultúrnych podujatí je organizovaných počas letnej kúpeľnej sezóny. Trenčianske Teplice sú miestom konania Hudobného leta, najstaršieho stredoeurópskeho festivalu komornej hudby (od roku 1937), trvá približne dva mesiace

¹⁶⁷ *Reštaurácia Ponorka* [online]. [cit. 27.03.2017]. Dostupné z: <http://visit-teplice.com/gastronomia/nezaradene/restauracia-ponorka/>

¹⁶⁸ *Športové aktivity* [online]. [cit. 25.03.2017]. Dostupné z: <http://turista.teplice.sk/pruvodce/22101/>

¹⁶⁹ Na bicykli okolo Teplíc. In: *Visit-teplice.com* [online]. [cit. 25.03.2017]. Dostupné z: <http://visit-teplice.com/vylety-do-prirody-a-slavnej-minulosti/aktivne-pesi-a-na-bicykli-2/na-bicykli-okolo-teplíc/>

a počas neho si môžu návštevníci vychutnávať koncerty na promenáde alebo v Kursalóne. Koncom júna sa usporadúva Medzinárodný filmový festival Trenčianske Teplice. Počas neho je mesto zaplavené mnohými návštevníkmi a filmovými fanúšikmi. V rámci festivalu sa organizujú viaceré sprievodné akcie, ako workshopy, koncerty a výstavy, niektoré umelecké inštalácie priamo v Kúpeľnom parku. Mesto má vtedy jedinečnú atmosféru. Okrem týchto dvoch najznámejších festivalov, sa tu ďalej sa tu organizuje Dychový festival, Festival ľudových remesiel či Festival ruskej kultúry. Počas celého roka sa najmä v Kursalóne organizujú divadelné predstavenia a koncerty. Program pre kúpeľných hostí zabezpečujú aj jednotlivé hotely, medzi usporadúvané akcie patria napríklad tanečné večery a živá hudba.¹⁷⁰ V Trenčianskych Tepliciach ej aj Kino Prameň, v roku 2013 zdigitalizované, ktoré premieta niekoľkokrát do mesiaca.¹⁷¹ Mimo sezóny sa tiež organizujú tradičné podujatia v období Mikuláša, fašiangov, Veľkej noci, hodov alebo stavania máju.

7.7. Analýza ostatných služieb pre návštevníkov

Jedným z produktov venovaných návštevníkom je Teplická karta. Vytvorila ju Oblastná organizácia cestovného ruchu Trenčianske Teplice a jej držiteľ môže využívať viaceré zľavy vo vybraných zariadeniach v oblasti ubytovania, gastronómie, wellness a ďalších služieb. Jej platnosť je rok od vydania. Zakúpiť sa dá na viacerých miestach v meste, napríklad v Turisticko-informačnom centre. Prehľad ďalších miest na zakúpenie, ako aj zoznam zliav je pre záujemcov prístupný na internetovej stránke mesta.¹⁷²

Orientácia po meste je vcelku ľahká aj pre nového návštevníka. Orientačné šípky, ktoré ho upozorňujú a navigujú k pamiatkam a hotelom, sa nachádzajú na pešej zóne aj na ďalších miestach mesta. Navyše v centre mesta sa nachádzajú viaceré orientačné mapy, kde je vyznačené, na ktorom mieste sa návštevník práve nachádza a ďalej tam sú vyznačené najzaujímavejšie budovy. Čo však v meste chýba sú

¹⁷⁰ Kalendár podujatí. In: *Kupele-teplce.sk* [online]. [cit. 25.03.2017]. Dostupné z: https://www.kupele-teplce.sk/volny_cas/kultura/kalendar_podujati/

¹⁷¹ História. In: *Kino.teplce.sk* [online]. [cit. 25.03.2017]. Dostupné z: <http://kino.teplce.sk/klient-167/kino-45/stranka-537>

¹⁷² Teplická karta. In: *Teplice.sk* [online]. [cit. 25.03.2017]. Dostupné z: <http://www.teplce.sk/page.php?id=10154-1>

informačné tabule pri jednotlivých budovách. Pre nového návštevníka môže byť ťažké budovy rozoznať. V centre sa nachádzajú iba informačné tabule k pitnému prameňu Ifigénia, k Novému mostu slávy, Kúpeľnému parku a budove Hammam.

Na pešej zóne sa nachádzajú infokiosky. Návštevník si môže zvoliť medzi jazykmi slovenským, anglickým a nemeckým, a z troch kategórií, a to turista/občan/aktuality. Na pešej zóne a v Kúpeľnom parku, teda miestach, kde sa návštevníci a turisti pohybujú najviac je veľké množstvo lavičiek a košov, ktoré sú vo veľmi dobrom stave. Pešia zóna býva upravená a čistená, Kúpeľný park tiež až na niekoľko častí, najmä v okolí nevyužívaných objektov, ako Liečebný dom Machnáč. Na zemi sa nachádza mnoho odpadkov. Chodníky v parku sú na viacerých miestach veľmi zničené, sú v nich veľké jamy a výmole.

V prevádzke je aj Turisticko-informačná kancelária. Okrem slovenčiny v nej návštevníkovi poskytnú informácie v angličtine a nemčine, k dispozícií je tu viacero brožúr o kúpeľoch, o meste, mapy cyklotrás a mesta, propagačné brožúry v troch vyššie spomínaných jazykoch. Problémom však môže byť otváracia doba. Kancelária je totiž počas víkendu zatvorená. Návštevníci si môžu vybrať aj viacerých druhov suvenírov. K zakúpeniu sú pamätné mince, poháre, pohľadnice, kľúčenky, zápisníky či magnetky s tematikou Trenčianskych Teplíc. Otváracia doba, predovšetkým obchodov so suvenírmi, je aj počas víkendu. Vyhľadávané a obľúbené sú aj kúpeľné oblátky, ktoré sa pečú priamo v predajni.

7.8. Analýza blízkeho okolia z hľadiska možností pre návštevníkov

Blízke okolie Trenčianskych Teplíc ponúka viacero zaujímavých možností. Mesto Trenčín zaujme najmä historickými pamiatkami. Nad mestom stojí hrad, v ktorom je múzeum. Historické centrum pod hradom je veľmi pekné, najmä Mierové námestie, na ktorom sa nachádza množstvo kaviarní a obchodov. Je obľúbeným cieľom v lete, ale aj v zime počas vianočných trhov. Viacero príležitostí je tu aj na turistiku, cykloturistiku a iné športové aktivity. Taktiež sa tu organizuje veľa kultúrnych akcií (Majáles, Noc múzeí a galérií, Trenčianske kultúrne leto), divadelných predstavení či koncertov. Nachádza sa tu veľa možností na ubytovanie aj stravovanie, rôzneho zamerania a kategórie.

Mesto Nová Dubnica môže zaujať návštevníka zaujímajúceho sa o architektúru 20. storočia. Mesto Dubnica nad Váhom má zachovaných niekoľko historických pamiatok, je vcelku veľký výber športových aktivít a zariadení. Usporadúvajú sa tu zaujímavé kultúrno-spoločenské akcie, ako známy folklórny festival, viaceré umelecké výstavy a mnohé iné. Centrum mesta je moderne prestavané a ponúka množstvo kaviarní, reštaurácie a obchody.

Milovníci športu a zvierat môžu navštíviť žrebčín v Motešiciach, kde sa organizujú jazdecké kurzy, prehliadky žrebčína, v ktorého areáli je možné sa aj ubytovať.

Ponuka z hľadiska cestovného ruchu, ktorú ponúka blízke okolie Trenčianskych Teplíc je vcelku veľká. Záleží len na návštevníkovi, čo si vyberie.

8. SWOT analýza cestovného ruchu v Trenčianskych Tepliciach

Táto kapitola sa venuje SWOT analýze cestovného ruchu v Trenčianskych Tepliciach.

Silné stránky

- **Dopravná dostupnosť** - mesto je dobre dostupné automobilovou, autobusovou, železničnou aj leteckou dopravou.
- **Poloha** - mesto leží na západnom Slovensku, v blízkosti českých hraníc. Od Bratislavy je vzdialené asi 150 kilometrov.
- **Malá rozloha mesta** - najzaujímavejšie pamiatky sa nachádzajú blízko pri sebe. Na videnie, prípadne návštevu väčšiny z nich, návštevníkovi stačí, ak sa prejde po pešej zóne a nadväzujúcom Kúpeľnom parku.
- **Pokojný mesto** – je v ňom klud pre kúpeľných hostí.
- **Význam kúpeľov** - kúpele, ktoré sa v Trenčianskych Tepliciach nachádzajú, majú veľký význam pre svoje liečivé účinky a sú známe aj v zahraničí. Už v minulosti patrili k vyhľadávaným miestam a majú slávnu históriu, pričom ich navštívilo viacero významných osobností vtedajšieho kultúrneho a spoločenského života.
- **Historické pamiatky** – v meste sa nachádza veľa historických kúpeľných domov, niekoľko technických pamiatok (železničná trať, Malá vodná elektrárňa), viacero pamätníkov, sakrálnych stavieb.
- **Prírodné zaujímavosti** – mesto leží v údolí uprostred hôr, je teda obklopené krásnou prírodou. Či už kúpeľní hostia alebo turisti sa môžu prechádzať v obrovskom Kúpeľnom parku, kde sa navyše nachádza niekoľko vzácnych drevín. Pre obľúbencov aktívneho je vhodné najbližšie okolie, kde sa nachádza niekoľko vyhládok, náučných chodníkov a je možné aj absolvovať túru na blízke vrchy. Viaceré z trás začínajú priamo v meste.
- **Široká ponuka športových aktivít** - ak by sa chcel návštevník venovať športovým aktivitám, možností v meste je dosť. Stačí si vybrať.
- **Možnosti organizovania akcií kongresového cestovného ruchu** – väčšina hotelov disponuje možnosťami na organizovanie kongresových podujatí.
- **Kultúrne a spoločenské akcie** – v meste sa organizujú mnohé akcie ako medzinárodný filmový festival, Hudobné leto a ďalšie festivaly, rôzne výstavy, divadelné predstavenia, koncerty. K dispozícii je aj kino.

- **Veľká ponuka rôznorodého ubytovania** – na výber je viacero hotelov a penziónov rôznych kategórií.
- **Veľká ponuka pohostinských zariadení** – veľký výber reštaurácií, kaviarní či vinární.
- **Bohatá ponuka wellness služieb**– väčšina hotelov sa prispôsobuje súčasnému trendu akým wellness nepochybne je.
- **Široký sortiment suvenírov a ich otváracia doba** – pre návštevníkov sú pripravené rôzne druhy suvenírov ako pamätné mince, pohľadnice, magnetky, obličky a mnohé iné. Väčšina obchodov s nimi je otvorená aj počas víkendov.

Slabé stránky

- **Nedostatok bezbariérových prístupov** – ide predovšetkým o vstupy do obchodov, niektorých hotelov, reštaurácií.
- **Nedostatok parkovacích miest** – tento nedostatok sa prejavuje najmä počas veľkých akcií
- **Nedostatok cudzojazyčných nápisov**
- **Zlý stav významných pamiatok**
- **Otváracia doba Turisticko-informačnej kancelárie** – počas víkendov je zatvorená.
- **Chýba múzeum** – múzeum, ktoré by návštevníkov bližšie zoznamovalo s mestom a významnými kúpeľmi.

Príležitosti

- **Lepšia informovanosť potenciálnych návštevníkov a kúpeľných hostí** – takto zamerané aktivity robí Slovenská agentúra pre cestovný ruch. V poslednom období sa zamerala najmä na nemecký trh.¹⁷³ Tieto aktivity vy mohli viesť k väčšiemu množstvu zahraničných návštevníkov.
- **Zvyšovanie atraktivity pre zahraničných organizátorov** - Organizácia Slovak Convention bureau, ktorá patrí pod Slovenskú agentúru pre cestovný ruch,

¹⁷³ Prezentácia slovenských kúpeľov v Nemecku. In: *Sacr.sk* [online]. 14.09.2016 [cit. 16.02.2017]. Dostupné z: http://www.sacr.sk/sacr/novinky/prezentacia-slovenskych-kupelov-v-nemecku/?tx_ttnews%5Bpointer%5D=10

sa snaží propagovať Slovensko ako destináciu vhodnú pre kongresový cestovný ruch.¹⁷⁴

- **Využitie eurofondov** – využiť eurofondy na obnovu pamiatok v meste, ako tomu bolo napríklad pri obnove Kúpeľného námestia.
- **Získanie záujmu investorov** – investori by mohli mať záujem o vytvorenie nových možností v ponuke športovo-rekreačných, ubytovacích alebo stravovacích zariadení.
- **Rozvoj kúpeľného a kongresového cestovného ruchu ako cieľ Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky** – podrobnejšie o týchto cieľoch sa hovorí v dokumente Stratégia rozvoja cestovného ruchu do roku 2020.¹⁷⁵

Hrozby

- **Hrozba konkurencie** – v blízkosti sa nachádzajú kúpele Piešťany a Nimnica, ktoré sa zameriavajú na liečenie rovnakých chorôb.
- **Pokles počtu návštevníkov a strata ich záujmu**
- **Nedostatok kúpeľných hostí**
- **Vplyv sezónnosti** – mesto je najviac navštevované počas letnej kúpeľnej sezóny.

¹⁷⁴ HORVÁTHOVÁ, Jarmila. Návštevnosť Slovenska skáče z extrému do extrému. Čo s tým? In: *Etrend.sk* [online]. 16.04.2016 [cit. 2017-02-16]. Dostupné z: <http://www.etrend.sk/trend-archiv/rok-2016/cislo-15/ako-si-ziskat-a-udrzat-hosti.html>

¹⁷⁵ Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky. Legislatíva a koncepčné dokumenty. In: *Telecom.gov.sk* [online]. [cit. 16.02.2017]. Dostupné z: <http://www.telecom.gov.sk/index/index.php?ids=143964>

9. Návrhy na zlepšenie

V nasledujúcej kapitole sa nachádza niekoľko návrhov na zlepšenie podmienok pre návštevníkov. Vyplývajú z predchádzajúcej analýzy.

Parkovisko

Jedným z návrhov je vytvorenie nových parkovacích miest. Na prvý pohľad je parkovacích miest v Trenčianskych Tepliciach dostatok. Nachádza sa tu sedem parkovacích úsekov (jeden iba pre ubytovaných hostí) a dve parkoviská. Všetky sú spoplatnené. Problémy s voľným parkovacím miestom býva hlavne počas letnej sezóny, predovšetkým počas konania filmového festivalu.

Doplnenie cudzojazyčných nápisov a informačných tabúl

Cudzojazyčné nápisy sa v meste nachádzajú, nie však všade, kde je to potrebné pre zahraničného turistu alebo kúpeľného hosta. Predovšetkým kúpeľné zariadenia majú väčšinu nápisov a pokynov okrem slovenčiny aj v nemčine. Na iných miestach chýbajú. Rovnako ako informačné tabule pri jednotlivých pamiatkach. V meste je veľa historických liečebných domov, no pre turistu, ktorý mesto navštívil prvý raz, môže byť ťažké rozpoznať, o akú budovu ide. Nemuselo by ísť o žiadne veľké tabule, stačili by informácie o názve, roku postavenia a pôvodných účeloch.

Úprava niektorých úsekov Kúpeľného parku

Väčšia pozornosť by sa mala klásť na niektoré úseky Kúpeľného parku, predovšetkým na začiatku, kde sa nachádza liečebný dom Machnáč, Evanjelický kostol a Malá vodná elektráreň. Je tu mnoho odpadkov, navyše zničený asfalt na chodníkoch. Táto časť parku nepôsobí pekne, čo nie je vhodné vzhľadom na to, že je to začiatok parku.

Zmena otváracích hodín v Turisticko-informačnej kancelárii

Turisticko-informačná kancelária, ktorá sa v meste nachádza je zatvorená počas víkendov. Dá sa v nej zistiť množstvo zaujímavých informácií, ako aj propagačné brožúry, mapy mesta a cyklotrás v okolí. Návštevník, ktorý príde do mesta cez víkend nemôže služby Turisticko-informačnej kancelárie využiť.

Vytvorenie hostela

Aj keď ponuka ubytovania je pomerne veľká, chýba tu nejaký typ hostela, teda predovšetkým pre mladých, ktorí sem miera najmä na filmový festival alebo na iné podujatia. Mohlo by ísť o využitie dosiaľ nevyužívaného objektu, nie však pamiatkovo chráneného. Prípadné väčšie zásahy, ktoré by si úprava na ubytovacie zariadenie vyžiadala, by totiž musel schváliť pamiatkový úrad.

Vytvorenie múzea

V meste sa nenachádza nijaké múzeum. Pritom Trenčianske Teplice sú významné kúpele dnes a boli nimi aj v minulosti. Navštívilo ich mnoho zaujímavých ľudí. Menšie múzeum, vytvorené v nejakom nevyužívanom objekte, akých je tu veľa, by mohlo približovať vznik a históriu mesta, kúpeľov, ich významných návštevníkov a pamiatky.

Rekonštrukcia pamiatok

Veľkým prínosom pre rozvoj cestovného ruchu v meste, by bola rekonštrukcia viacerých významných objektov. Ide zväčša o vzácne, pamiatkovo chránené objekty. Ich obnova a následné využívanie by mohlo pomôcť vytvoriť ďalšie produkty určené turistom. Napríklad, ak by boli opravené funkcionalistické stavby, ktorých je v Trenčianskych Tepliciach naozaj mnoho, mohla by sa vytvoriť ponuka komentovaných prehliadok s tematickým zameraním na tento typ architektúry. Financovanie tohto návrhu by bolo možné niekoľkými spôsobmi. Keďže vo viacerých prípadoch ide o národné kultúrne pamiatky je možné získať dotáciu zo štátneho rozpočtu (zapojiť sa do programu Ministerstva kultúry Slovenskej republiky).¹⁷⁶ Prípadní záujemcovia môžu ďalej dotáciu získať zo štrukturálnych fondov, z rôznych nadácií a fondov, ktoré sa zameriavajú na podporu v tejto oblasti. Ďalšou z možností je využiť dotáciu z rozpočtu samosprávneho kraja.¹⁷⁷ Do úvahy by prichádzala aj investícia súkromného investora. Tieto spôsoby financovania by sa dali využiť aj pri návrhu na múzea, za predpokladu, že by na jeho umiestnenie bola vybraná niektorá historická budova.

¹⁷⁶ Financovanie obnovy a reštaurovania národných kultúrnych pamiatok. In: *culture.gov.sk* [online]. [cit. 16.04.2017]. Dostupné z: <http://www.culture.gov.sk/posobnost-ministerstva/kulturne-dedicstvo-/ochrana-pamiatok/financovanie-pamiatok-dc.html>

¹⁷⁷ Časté otázky. In: *pamiatky.sk* [online]. [cit. 16.04.2017]. Dostupné z: <https://www.pamiatky.sk/sk/page/caste-otazky>

ZÁVER

Táto bakalárska práca je zameraná na analýzu cestovného ruchu, a to v Trenčianskych Tepliciach a blízkom okolí. Cieľom práce bolo zhrnúť fakty z odvetvia cestovného ruchu a analyzovať aktuálny stav, v ktorom sa cestovný ruch v Trenčianskych Tepliciach a blízkom okolí, nachádza a následne ponúknuť niekoľko návrhov na zlepšenie situácie v Trenčianskych Tepliciach.

Teoretická časť obsahuje základné informácie o odvetví cestovného ruchu, teda jeho definíciu, rozlíšenie účastníkov cestovného ruchu, jeho typológií. Jedna kapitola je venovaná materiálno-technickej základni cestovného ruchu.

Praktická časť zoznamuje čitateľa so základnými informáciami o meste Trenčianske Teplice a miestnych kúpeľoch. Jednotlivé podkapitoly sú venované histórii, pamiatkam, prírodným zaujímavostiam, ostatným atraktivitám a najzaujímavejším atraktivitám v blízkom okolí. Z informácií, uvedených v tejto kapitole, vyplýva, že mesto so svojim okolím, má veľký potenciál a viacero možností ako zaujať návštevníka. V ďalšej kapitole je analyzovaný súčasný stav cestovného ruchu, ako aj podmienky, ktoré návštevníkov v meste čakajú. Z analýzy vyplýva, že mesto je dobre dostupné takmer všetkými druhmi dopravy, ďalej že veľa vzácných pamiatok, ktoré by mohli prilákať viac návštevníkov, sú vo veľmi zlom technickom stave. Z prehľadu a analýzy o možnostiach ubytovania, usporadúvania kongresových podujatí a využívaní wellness služieb, vyplýva, že ponuka zariadení je naozaj veľká a rôznorodá. Nachádzajú sa tu ubytovacie zariadenia viacerých typov a kategórií, najmä väčšie z nich ponúkajú rôzne druhy wellness služieb. Z hľadiska organizácie akcií kongresového typu sú Trenčianske Teplice vhodné na organizovanie menších podujatí. Ohraničujúca je predovšetkým kapacita, ktorou jednotlivé zariadenia disponujú. Veľký výber sa ponúka aj v oblasti stravovacích zariadeniach, ponuka športovo-turistických aktivít a kultúrno-spoločenských akcií je rôznorodá a vcelku dostačujúca. Z analýzy ostatných služieb pre návštevníkov vidieť, že niektoré služby sú na dobrej úrovni, niektoré menej.

Výstupom práce je SWOT analýza cestovného ruchu v Trenčianskych Tepliciach, kde sú popísané silné a slabé stránky, príležitosti a hrozby. Zo SWOT analýzy vyplýva, že mesto má viac silných než slabých príležitostí. Príležitostí, ktoré by mohli využiť je

tiež niekoľko, súvisia predovšetkým s rekonštrukciou pamiatok a zviditeľnením mesta ako cieľu kongresového cestovného ruchu. Z hrozieb sú uvedené najmä hrozba konkurencie a sezónnosti. Posledná kapitola obsahuje niekoľko návrhov na zlepšenie cestovného ruchu v Trenčianskych Tepliciach, ktoré vychádzajú z predošlej analýzy. Patrí k nim napríklad vybudovanie hostelu, múzea či viac parkovacích miest. Verím, že cieľ práce bol splnený a že niektoré zo spomínaných návrhov by sa mohli realizovať v praxi.

SUMMARY

This bachelor thesis is focused on the analysis of tourism in Trenčianske Teplice and its surroundings. Trenčianske Teplice are famous for the spa, health resorts, monuments, beautiful nature. The entrance to this town easily accessible by car, train, bus and airplane, too. There is a lot of possibilities of accommodation (e.g. hotels, guest houses). Big hotels offer visitors a wide range of various wellness services. In the town, there are many restaurants, coffee bars, and wine bars. The town is recommendable for organising congress events.

Moreover, the surroundings are very interesting in like manner. In Trenčín town, many possibilities for visitors are provided, such as the sights of the Trenčín castle, the museum, the gallery, or an old centre of the town. Visitor can find some monuments also in Dubnica nad Váhom. The town Nová Dubnica is interesting because of its architecture. Likewise, visitors can try the horse riding in Motešice.

The thesis consists of two part – theoretical and practical. The first part describes theory of tourism (definition, forms of tourism, difference between an excursionist, a tourist and a visitor). The second part specifies the town, its monuments, nature trails. There is also the analysis of the current situation of tourism of this town.

The total analysis includes the analysis of the access to the town, its monuments, possibilities of accommodation and alimentation, possibilities of sport activities, cultural activities and other services for visitors.

One chapter contains SWOT analysis of tourism in Trenčianske Teplice with strengths, weaknesses, threats, and opportunities.

Based on this analysis, the last chapter concerns with several suggestions made for the improvement of tourism in this town.

ZOZNAM PRAMEŇOV A LITERATÚRY

BERÁNEK, Jaromír a kol. *Ekonomika cestovného ruchu*. 1. vydání. Praha: MAG CONSULTING s.r.o., 2013. 296 s. ISBN 978-80-86724-46-1.

BOROVSKÝ, Juraj, SMOLKOVÁ, Eva, NIŇAJOVÁ, Iveta. *Cestovný ruch trendy a perspektívy*. 1. vydanie. Bratislava: IURA EDITION, spol. s r.o., 2008. 280 s. ISBN 978-80-8078-215-3.

ČERTÍK, Miroslav a kol. *Cestovní ruch - vývoj, organizace a řízení*. 1. vydání. Praha: OFF, s.r.o., 2001. 352 s. ISBN 80-238-6275-8.

DULLA, Matúš a kol. *Slávne kúpele Slovenska*. 1. vydanie. Bratislava: FOIBOS BOOKS SK s.r.o., 2014. 300 s. ISBN 978-80-87073-80-3.

GOELDNER, Charles R., RITCHIE BRENT, J. R. *Cestovní ruch principy, příklady, trendy*. 1. vydání. Brno: BizBooks, 2014. 545 s. ISBN 978-80-251-2595-3.

HAVELKOVÁ, Silvia. *Spríevodca mestom Trenčianske Teplice*. 1. vydanie. Trenčianske Teplice: Oblastná organizácia cestovného ruchu, 2014. 66 s. ISBN 978-80-971936-4-5.

HUSOVSKÁ, Ľudmila, TAKÁTSOVÁ, Júlia. *Slovensko Kúpele – Prechádzky za zdravím a krásou*. 1. vydanie. Vydavateľstvo Príroda, s.r.o., 2001. 148 s. ISBN 80-09-00266-9.

KNOP, Karel. *Lázeňství - ekonomika a management*. 1. vydání. Praha: Grada Publishing, spol. s r.o., 1999. 232 s. ISBN 80-7169-717-6.

KOVÁČIK, Ján. *Pri prameni uzdravujúcom – záznamy a črty z histórie Trenčianskych Teplíc*. Žilina: Kníhtlačiareň Melentrich, 1942. 78 s.

MULÍK, Ján. *Dejiny kúpeľov a kúpeľníctva na Slovensku*. 1. vydanie. Martin: Vydavateľstvo Osveta, n. p., 1981. 183 s.

ORIEŠKA, Ján. *Kongresový cestovní ruch*. 1. vydání. Praha: IDEA SERVIS, konsorcium, 2004. 139 s. ISBN 80-85970-45-7.

ORIEŠKA, Ján. *Služby v cestovním ruchu*. 1. vydání. Praha: IDEA SERVIS, konsorcium, 2010. 405 s. ISBN 978-80-85970-68-5.

PETRŮ, Zdenka. *Základy ekonomiky cestovního ruchu*. 2. upravené vydání. Praha: IDEA SERVIS, konzorcium, 2007. 124 s. ISBN 978-80-85970-55-5.

RYGLOVÁ, Kateřina. *Cestovní ruch - soubor studijních materiálů*. 3. rozšířené vydání. Ostrava-Přívoz: KEY Publishing, s.r.o., 2009. 187 s. ISBN 978-80-7418-028-6.

RYGLOVÁ, Kateřina, BURIAN, Michal, VAJČNEROVÁ, Ida. *Cestovní ruch – podnikatelské principy a příležitosti v praxi*. 1. vydání. Praha: Grada Publishing, a.s., 2011. 216 s. ISBN 978-80-247-4039-3.

ŠÍPOŠ, Ján, ONDREJKOVIČ, Ivan. *Trenčianske Teplice*. 1. vydanie. Bratislava: Vydavateľstvo Obzor, n. p., 1989. 96 s. ISBN 80-215-0025-5.

ZELENKA, Josef, PÁSKOVÁ, Martina. *Výkladový slovník cestovního ruchu*. Kompletně přepracované a doplněné 2. vydání. Praha: Linde Praha a.s., 2012. 768 s. ISBN 978-80-7201-880-2.

5 dôvodov prečo prísť k nám. In: *Kupele-teplíce.sk* [online]. [cit. 20.03.2017]. Dostupné z: https://www.kupele-teplíce.sk/o_nas/5_dovodov_preco_prist_k_nam/

20. Krohová architektúra mesta Nová Dubnica. In: *Tsk.sk* [online]. 21. 05. 2009 [cit. 27.03.2017]. Dostupné z: https://www.tsk.sk/cestovny-ruch/sedem-divov-trencianskeho-samospravneho-kraja/nominacie-na-7-divov-tsk/20.-krohova-architektura-mesta-nova-dubnica.html?page_id=9355

Ako sa k nám dostanete. In: *Kupele-teplíce.sk* [online]. [cit. 22.03.2017]. Dostupné z: http://www.kupele-teplíce.sk/kontakt/ako_sa_k_nam_dostanete/

Cestovný poriadok. In: *Trezka.sk* [online]. [cit. 22.03.2017]. Dostupné z: <http://www.trezka.sk/index.php/o-nas-trez/cestovny-poriadok>

Časté otázky. In: *pamiatky.sk* [online]. [cit. 16.04.2017]. Dostupné z: <https://www.pamiatky.sk/sk/page/caste-otazky>

Čo sa u nás lieči. In: *Kupele-teplíce.sk* [online]. [cit. 20.03.2017]. Dostupné z: https://www.kupele-teplíce.sk/relax_a_procedury/co_sa_u_nas_lieci/

Filmový festival Trenčianske Teplíce [online]. [cit. 22.03.2017]. Dostupné z: <http://festivalteplíce.sk/>

Financovanie obnovy a reštaurovania národných kultúrnych pamiatok. In: *culture.gov.sk* [online]. [cit. 16.04.2017]. Dostupné z: <http://www.culture.gov.sk/posobnost-ministerstva/kulturne-dedicstvo-/ochrana-pamiatok/financovanie-pamiatok-dc.html>

Geografia. In: *Teplíce.sk* [online]. [cit. 20.03.2017]. Dostupné z: <http://www.teplíce.sk/page.php?id=13-0-00>

Hammam. In: *Kupele-teplíce.sk* [online]. [cit. 23.03.2017]. Dostupné z: https://www.kupele-teplíce.sk/o_nas/hammam/

História. In: *Kino.teplíce.sk* [online]. [cit. 25.03.2017]. Dostupné z: <http://kino.teplíce.sk/klient-167/kino-45/stranka-537>

HORVÁTHOVÁ, Jarmila. Ľudí možno motivovať aj inak než peniazmi. In: *Etrend.sk* [online]. 10.05.2007 [cit. 16.02.2017]. Dostupné z: <http://www.etrend.sk/relax/ludi-mozno-motivovat-aj-inak-nez-peniazmi.html>

HORVÁTHOVÁ, Jarmila. Návštevnosť Slovenska skáče z extrému do extrému. Čo s tým? In: *Etrend.sk* [online]. 16.04.2016 [cit. 2017-02-16]. Dostupné z: <http://www.etrend.sk/trend-archiv/rok-2016/cislo-15/ako-si-ziskat-a-udrzat-hosti.html>

Hotel Flóra [online]. ©2010 - 2016 [cit. 25.03.2017]. Dostupné z: <http://hotelflora.sk/>

Hotel Margit [online]. ©2009 [cit. 24.03.2017]. Dostupné z: <http://hotel-margit.webnode.sk/>

Hotel Most slávy [online]. ©2017 [cit. 25.03.2017]. Dostupné z: <http://www.hotelmostslavy.sk/>

Hotel Panoráma [online]. [cit. 25.03.2017]. Dostupné z: <http://www.hoteltrenciansketeplice.sk/>

Hotel Pax [online]. [cit. 25.03.2017]. Dostupné z: https://www.kupele-teplice.sk/liecebne_domy/pax/

Hotel Praha [online]. ©2015 [cit. 25.03.2017]. Dostupné z: <http://www.hotelpraha.sk/>

Hotel Slovakia [online]. [cit. 25.03.2017]. Dostupné z: <https://www.kupele-teplice.sk/ubytovanie/slovakia/>

Hotel Vila Anna [online]. ©2002 - 2017 [cit. 25.03.2017]. Dostupné z: <http://www.hotelsite.sk/sk/vilaanna/>

Kalendár podujatí. In: *Kupele-teplice.sk* [online]. [cit. 25.03.2017]. Dostupné z: https://www.kupele-teplice.sk/volny_cas/kultura/kalendar_podujati/

KRÁĽ, Milan. Zrušenú električku chcú vrátiť na koľaje. In: *Pravda.sk* [online]. 11.10.2013 [cit. 23.03.2017]. Dostupné z: <http://spravy.pravda.sk/regiony/clanok/295833-zrusenu-elektricku-chcu-vratit-na-koľaje/>

Kultúrne pamiatky. In: *Dubnica.sk* [online]. [cit. 22.03.2017]. Dostupné z: <http://www.dubnica.sk/informacie-pre-turistov/kulturne-pamiatky>

Kúpele Zelená žaba [online]. [cit. 25.03.2017]. Dostupné z: <http://www.kupelezelenazaba.sk/>

Kúpeľný hotel Krym [online]. [cit. 24.03.2017]. Dostupné z: https://www.kupele-teplice.sk/liecebne_domy/krym/

Kursalon Trenčianske Teplice [online]. [cit. 25.03.2017]. Dostupné z: <http://www.kursalonteplice.sk/>

LUPRICH, ANDREJ. Stanica v Tepliciach roky chátra, záujemcov o prenájom je viac. In: *Sme.sk* [online]. 16.03. 2017 [cit. 25.3.2017]. Dostupné z: <https://nastrencin.sme.sk/c/20484538/stanica-v-tepliciach-roky-chatra-zaujemcov-o-prenajom-je-viac.html>

LUPRICH, ANDREJ. Zajtra otvoria kúpalisko Zelená žaba. In: *Sme.sk* [online]. 31.07.2015 [cit. 25.03.2017]. Dostupné z: <https://nastrencin.sme.sk/c/7941590/zajtra-otvoria-kupalisko-zelena-zaba.html>

Mesto Trenčín [online]. ©2009 [cit. 25.03.2017]. Dostupné z: <http://www.trencin.sk/mesto>

Mesto Trenčín [online]. ©2009 [cit. 25.03.2017]. Dostupné z: <http://www.visittrencin.sk/>

Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky. Legislatíva a koncepcčné dokumenty. In: *Telecom.gov.sk* [online]. [cit. 16.02.2017]. Dostupné z: <http://www.telecom.gov.sk/index/index.php?ids=143964>

Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky. Vyhláška Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky č. 277/2008 Z. z. In: *Epi.sk* [online]. [cit. 12.04.2017]. Dostupné z: <http://www.epi.sk/zz/2008-277>

Na bicykli okolo Teplic. In: *Visit-teplice.com* [online]. [cit. 25.03.2017]. Dostupné z: <http://visit-teplice.com/vylety-do-prirody-a-slavnej-minulosti/aktivne-pesi-a-na-bicykli-2/na-bicykli-okolo-teplic/>

Najbližšie akcie. In: *Trezka.sk* [online]. [cit. 22.03.2017]. Dostupné z: <http://www.trezka.sk/index.php/akcie>

Náučný turistický chodník na Klepáč. In: *Visit-teplice.com* [online]. [cit. 20.03.2017]. Dostupné z: <http://visit-teplice.com/vylety-do-prirody-a-slavnej-minulosti/aktivne-pesi-a-na-bicykli-2/naucny-turisticky-chodnik-na-klepac/>

PARKHOTEL na Baračke [online]. [cit. 25.03.2017]. Dostupné z: <http://www.parkhotelnabaracke.sk/trencianske-teplice>

Penzión Baske [online]. [cit. 24.03.2017]. Dostupné z: <http://www.penzionbaske.sk/>

Prezentácia slovenských kúpeľov v Nemecku. In: *Sacr.sk* [online]. 14.09.2016 [cit. 16.02.2017]. Dostupné z: http://www.sacr.sk/sacr/novinky/prezentacia-slovenskych-kupelov-v-nemecku/?tx_ttnews%5Bpointer%5D=10

Prírodné hodnoty mikroregiónu Teplička. In: *Turista.teplice.sk* [online]. [cit. 18.03.2017]. Dostupné z: <http://turista.teplice.sk/pruvodce/17612/>

Reštaurácia Ponorka [online]. [cit. 27.03.2017]. Dostupné z: <http://visit-teplice.com/gastronomia/nezaradene/restauracia-ponorka/>

Športové aktivity [online]. [cit. 25.03.2017]. Dostupné z: <http://turista.teplice.sk/pruvodce/22101/>

Teplická karta. In: *Teplice.sk* [online]. [cit. 25.03.2017]. Dostupné z: <http://www.teplice.sk/page.php?id=10154-1>

Termálne kúpele Trenčianske Teplice [online]. [cit. 25.03.2017]. Dostupné z: <http://www.kupele-teplice.sk/uvod/>

Turistický výstup na Jeleňa. In: *Visit-teplice.com* [online]. [cit. 20.03.2017]. Dostupné z: <http://visit-teplice.com/vylety-do-prirody-a-slavnej-minulosti/aktivne-pesi-a-na-bicykli-2/turisticky-vystup-na-jelena/>

Žrebčín Motešice [online]. ©2017 [cit. 27.03.2017]. Dostupné z: <http://www.furioso.sk/>

ZOZNAM OBRÁZKOV

Obrázok 1. Hammam.....	28
Obrázok 2. Vila Vlára.....	30
Obrázok 3. Malá vodná elektráreň.....	30
Obrázok 4. Liečebný dom Machnáč.....	31
Obrázok 5. Kúpalisko Zelená žaba.....	32
Obrázok 6. Kúpeľný park.....	35